

Martinov glas

Včeraj za danes in jutri.

Glasiilo občine Šmartno pri Litiji - številka 1 - leto izdaje 1 - marec 2006

No, pa ga imamo.

Svoje glasilo občine Šmartno pri Litiji. Končno ga imamo! Tako je bolje. Boljši začetek, kakor pa - ga imamo. Seveda ga imamo, saj si ga konec koncev tudi zaslužimo. In ne samo zato, da bi ga zgolj imeli, temveč zato, da se z njim obveščamo o zanimivostih in dogodkih, ki so se zgodili in za katere je pomembno, da o njih kaj vemo. Da v njem objavljamo naše in vaše prispevke z aktualnimi temami iz vsakdanjega življenja, obvestila ter napovedi za tekoči in delno prihodnji mesec. In nenazadnje, da z njim soustvarjamo lepšo podobo občine in celotno medsebojno kulturo sobivanja.

Martinov glas bo mesečnik. Ne takšen, da bi ga nosila ali celo trkala luna, temveč občinsko glasilo, katerega izid lahko pričakujete v prvih dneh vsakega tekočega meseca v letu. Kako naj bi izgledal, pa vam je vsem verjetno kar precej jasno, saj je izvod, ki ga prebirate, osnova, na kateri bomo gradili vse nadaljnje izdaje. Naj vas ne bega njegov, za nekatere skromen obseg. Skupaj z vami se bomo trudili, da bi v doglednem času iz osnovnih osmih strani prešel v obilnejšo in zajetnejšo izvedbo. Da bodo tematske zasnove v njem berljive in zanimive, da bodo fotografije, ki neminljivo beležijo

trenutke, na katere smo ponosni, kvalitetne, ter da se ne bomo ustavljali samo pri hvalah in pohvalah, ampak da bomo pisali, beležili in opozarjali tudi na stvari, za katere menimo, da bi jih lahko spremenili ali izboljšali, razvedrilo in humor pa bosta protiutež včasih resnim in zahtevnim temam.

Zaželimo si torej v bodoče uspeh in dobro medsebojno sodelovanje ter se s ponosom pospremimo na pot ustvarjanja našega in vašega glasila z besedami: "Martinov glas, včeraj za danes in jutri".

Uredništvo

OBMOČNA REVIJA FOLKLORNIH SKUPIN ZASAVJA

Godci godite, naš ples je začel

V nedeljo, 5. februarja 2006, so se v Kulturnem domu Šmartno odrske deske šibile pod nogami štirih folklornih skupin. Domača skupina, gostujoči iz Trbovelj in Hrastnika ter skupina iz okolice Grosuplja. Gostje revije pa so bile tudi ljudske pevke KUD folklorne skupine Javorje. Nastop plesalcev si je pozorno ogledala strokovna spremljevalka revije gospa Branka Moškon.

Vsaka skupina je imela v programu po dva spleta. KUD folklorne Javorje pod vodstvom Ide Dolšek in Francija Lindnerja se je prvič predstavila z novo izvedbo spleta Plesni venček, ki ga je odrsko postavil Rok Mohar in je bil prava paša za oči tako plesno kot kostumsko, saj kaj takšnega nismo vajeni pri folklornih skupinah. V večernih toaletah iz začetka prejšnjega stoletja so plesali valček, tango, rumbo in boogi-woogi ob zvokih iz starega gramofona.

Folklorna skupina Srbskega društva Sava Hrastnik, ki se vsako leto predstavi

na reviji s srbskimi plesi ter so prava popestritev in tako tudi približajo umetnost drugih kultur. Predstavili so se s spletom Igre iz Srbije ter s spletom Igre iz Šumadije. Folklorna skupina KD Svoboda Center Trbovlje so nas v prvem spletu popeljali po Dolenjski-Splet dolenjskih plesov. V drugem spletu pa smo si ogledali Splet gorenjskih plesov.

Iz Dolenjskih gričev iz okolice Grosuplja nas je obiskala folklorna skupina Račna ter se predstavila s spletom Le zasučimo zdaj cepce.

Ljudske pevke KUD FS Javorje pod

vodstvom Mojce Hauptman so nam ubrano večglasno zapele ljudski pesmi Moj rožmarin in Pleničke je prala pri mrzlem studenc. Za konec pa se je še enkrat predstavila domača skupina KUD FS Javorje in prikazala splet Pa smo zopet na ohceti, v prazničnih šmarskih nošah z lepo naglavno izvezeno ruto-pečo, ki je v okras in ponos folklorne skupine Javorje.

Revijo pa smo zaključili tudi z mislijo ob kulturnem prazniku in se spomnili našega velikega pesnika F. Prešerna.

Bernarda Smrekar

Ureditev pločnika skozi naselje Šmartno

Ureditev varne poti skozi naselje Šmartno je ena izmed prioritet občine. Kljub dejstvu, da bo izgradnja obvoznice prekategorizirala obstoječo državno cesto v občinsko, je potrebno zagotoviti varno pot do pokopališča.

Za omenjen pločnik je bil že izdelan projekt, vendar v naši bivši skupni občini ni bilo zagotovljenih sredstev za izvedbo le-tega. Prav tako se je v tem obdobju spremenila zakonodaja s področja graditve objektov, kar pomeni, da so vsi izdelani projekti zastarali in je potrebno pripraviti nove. V ta namen smo tudi v proračunu za leto

2006 zagotovili sredstva, predvsem za izdelavo nove projektne dokumentacije kot tudi za odkup zemljišč. Pri slednjem pa se je pri posameznih lastnikih zataknilo. Na občinski upravi upamo, da bo korist, ki jo bo pločnik prinesel Šmartnu in še posebej otrokom na varni poti v šolo, pretehtala osebne interese po zaslužkih trenutnih lastnikov

zemljišč. Vsekakor bo občina pred pristopom izdelave projektne dokumentacije podpisala pogodbe z lastniki zemljišč, te bodo vključevale predvsem odkup dela zemljišča, po katerem bo potekal pločnik, ne pa tudi ostalih nepremičnin v neposredni bližini.

Kjer je volja, tam je pot (beri pločnik).
Andreja Leskovšek

Osnovna šola in občina

Letos minevajo štiri leta, odkar so se občani, takrat še krajani, Šmartna odločili za samostojno občino. Trdno sem prepričan, da smo storili prav, ko smo vodstvo osnovne šole in učitelji tako odločitev podprli.

Z današnjega vidika je preteklo situacijo seveda mnogo lažje ocenjevati, zato sem še toliko bolj vesel, da smo ravnali pravilno. Sedaj, ko mineva prvo obdobje delovanja občine, že lahko podamo konkretne ocene. To, da se bodo pojavile težave, smo vedeli že vnaprej. In se tudi so. Velike. Mnilo je prvo razočaranje, ki je bilo posledica (pre)velikih pričakovanj. A po štirih letih so se stvari vsaj nekoliko pomaknile v normalne tirnice.

Odnos med šolo in občino lahko merimo in ocenjujemo na dveh nivojih. Prvi se nanaša na medosebne odnose: sodelovanje, komunikacijo, razgovore, neformalna in formalna srečanja. Ti so bili, z redko izjemo sredi leta 2004, vseskozi korektni. Drugi vidik pa predstavlja financiranje. Občina je po zakonu dolžna zagotavljati sredstva za materialne stroške (ogrevanje, električno energijo, komunalne stroške, zavarovanje ...), poleg tega pa še za investicijsko vzdrževanje ter nadstandardne dejavnosti. Tukaj je situacija nekoliko drugačna in je v štirih letih nihala med slabo in dobro. Zavedamo se, da je šola med večjimi porabniki občinskih proračunskih sredstev, a ni zamerljivo, da je z dograditvijo prizidka, še bolj pa bazena, veliko pridobila. Imamo zadovoljive pogoje za kvaliteten pouk, a v prihodnje nas čaka še nekaj nujno potrebnih in finančno zahtevnih projektov. Šolska zgradba, predvsem njen najstarejši del, je stara že 40 let. Nekateri segmenti so zato že dotrajani. V mislih imam predvsem okna, ki v teh letih kljub našim vztraj-

nim prošnjam niso bila niti enkrat obnovljena, zato trenutno predstavljajo največji problem, ki je še posebej izpostavljen v teh mrzlih zimskih dneh.

Drugi izrazitejši problem predstavlja premajhno število notranjih športnih površin. Prikrajšani so predvsem učenci na razredni stopnji, primanjkljaj pa skušamo reševati z izvajanjem športne vzgoje na bazenu, včasih pa celo v avli šole. Na podružničnih šolah je situacija v primerjavi z matično šolo ustrezna.

Kljub včasih nekoliko slabšim pogojem pa naši učenci na različnih področjih dosegajo odlične rezultate, o katerih vsak mesec poročamo v občinskem glasilu in na naši spletni strani. Zato smo še toliko bolj veseli, da je občini ob koncu prvega štiriletnega obdobja uspelo izdati svoj prvi samostojni časopis, v katerem bo dovolj prostora tudi za predstavljanje našega dela in rezultatov. Mislim, da je občini uspelo vzpostaviti sistem, ki funkcionira in ki se ga lahko z ustreznimi politiki še dogradi ter nadgradi. Za to pa bo potrebno še več truda in naporov nas vseh. Ustanovitelju in uredniškemu odboru želim, da bi časopis postal eden od pomembnih dejavnikov občinskega dogajanja, ki bo bralcem prinašal veliko zanimivega in poučnega branja o življenju in delu naše občine, ki od letošnjega leta ne bo imela več privednika »nova« (slednjega bodo namreč dobile tiste, ki so na nedavnem referendumu to izglasovale), temveč mlada občina Šmartno pri Litiji.

Albert Pavli

KOLEDAR PRIREDITEV V MARCHU				
dan	datum	ura	prireditev	kraj
sreda	15.3.	19.30	BESEDE MIRU videoprojekcija	Knjižnica Litija
sobota	18.3.	10.00	OTROŠKA MATINEJA	Kulturni center
torek	21.3.	18.00	URA PRAVLJIC	Knjižnica Litija
četrtek	23.3.	19.30	Gledališki abonma ŽENSKE Šentjakobsko gledališče	Kulturni center Litija
torek	28.3.	19.00	POTOPIŠNO PREDAVANJE	Knjižnica Litija
petek	31.3.	19.00	POJEMO POMLADI Obm. revija otr. in mlad. pevskih zborov	Kulturni center

Fototrinerk: litijski karneval 2006

Foto: M. Boltin

Martinovemu glasu na pot

Kako čas neustavljivo hitro teče! Ko je bila leta 1956 ukinjena šmarska lokalna oblast, se ljudje prav gotovo niso zavedali negativnih posledic tega dejanja: razvoj Šmartna se je povsem ustavil, gospodarski kompleksi so prešli v roke prišlekov, kot da sami ne bi znali gospodariti s svojim. Za vsemi takratnimi dejanji je stala dnevna politika, ki je povsem oslabilo moč lokalnih veljakov.

Ni moj namen, da bi se preveč oziral v preteklost, saj nam je leta 2003 končno uspelo dobiti novo občino in nadaljevati nekoč že začeto samostojno pot. Po letih prehojene poti se vedno bolj zavedamo, da smo se odločili prav in v želji po hitrejšem napredku; krivdo za poraze, zasluge za uspehe pa nosimo le sami.

Dobri rezultati se že kažejo, odraz uspešnega dela pa je tudi prva številka lokalnega glasila Martinov glas, naslednika nekdanjih Krajevnih novic.

Želim, da bi Martinov glas postal glas nas vseh, prostor za izmenjavo mnenj, tudi kritičnih, saj bomo le tako lahko sledili začrtani poti: poti do napredka in dobrega počutja občanov.

Ker glasilo izhaja prav v času, ko praznujete žene in matere, želim vsem veliko sreče, predvsem pa čim več novih Slovencev in Slovenk, ki bodo naš narod ponesli v nova tisočletja.

Milan Izlar, župan

Kako bomo v Šmartnem čistili svoje odpadne vode?

Ker se v zadnjem času v javnosti pojavljajo različne informacije o poteku projekta Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v občinah Šmartno pri Litiji in Litija, oziroma izgradnji skupne čistilne naprave Litija-Šmartno, ki naj bi ga sofinancirali tudi država in EU, je prav, da predstavimo nekaj dejstev.

V regijski projekt Čistilne naprave in kolektorski sistemi porečja Osrednje Save so že od leta 2000 vključene občine Litija, Zagorje ob Savi, Trbovlje, Hrastnik in Radeče. Ker so imele našete občine različne štartne osnove pri zagotavljanju zemljišč in drugih potrebnih dokumentov, je bil sklenjen dogovor, da za sredstva evropskih kohezijskih skladov najprej kandidirata občini Trbovlje in Hrastnik, v nadaljevanju pa še ostali dve občini. Ko je leta 2002 nastala nova občina Šmartno pri Litiji, je avtomatično postala tudi partner v projektu.

Občinski svet občine Šmartno pri Litiji je na svoji 7. redni seji dne 16.10.2003 potrdil Investicijski program za odvajanje in čiščenje odpadnih voda občine Šmartno pri Litiji, ki ga je izdelalo podjetje Hidroinženiring d.o.o., s katerim naj bi ustrezno reševali odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda za naselje Šmartno pri Litiji in okoliška naselja. Program predvideva izgradnjo sistema odvajanja odpadnih voda (primarni vod) na območju občine Šmartno pri Litiji in izgradnjo skupne čistilne naprave v Litiji. V letu 2005 je občina Šmartno pri Litiji podpisala pogodbo s podjetjem Hidroinženiring d.o.o. za izdelavo vloge za pridobitev nepovratnih sredstev EU za projekt odvajanje in čiščenje odpadnih vod v občini Šmartno pri Litiji, ki naj bi bila poslana v Bruselj v februarju 2006.

Vse aktivnosti v zvezi z izgradnjo objekta skupne čistilne naprave je vodila in še vedno vodi občina Litija, za izgradnjo sistema odvajanja (cevodov) na svojem območju pa vsaka občina posebej. Občina Litija ima v svojih prostorskih dokumentih za izgradnjo čistilne naprave opredeljeno zemljišče s parc. št. 280 k.o. Litija, na katerega je

vkupljenih več lastnikov. Z največjim lastnikom, KGZ Litija, je občina Litija že v letu 2004 začela pogajanja o nakupu dela zemljišča. V drugi polovici leta 2005 je bil med občino Litija in KGZ Litija sklenjen dogovor, da obe občini na račun nižje cene zemljišča (dogovor je 25 EUR/m²) od KGZ Litija odkupita bistveno večji delež kot je potreben za samo izgradnjo čistilne naprave.

Ker so se v letu 2005 začeli pojavljati problemi s pridobitvijo zemljišča (dedovanje, denacionalizacijski postopki, tožbe med solastniki lastniki, neizvedena parcelacija in s tem neizvedena razdružitev premoženja), kar je onemogočilo tudi sklepanje in podpis pogodb o ustanovitvi služnosti za gradnjo in vzdrževanje kanalizacijskega sistema ter dostopa in dovoza za gradnjo in vzdrževanje kanalizacijskega sistema s služnostnimi zavezanci (to je poleg izkazovanja lastništva zemljišča ena izmed glavnih zahtev MOP, da projekt lahko kandidira za sredstva EU), je občina Šmartno pri Litiji začela iskati alternativno rešitev za reševanje problematike odvajanja odpadnih voda.

Po posvetu z izkušenim projektantom in proučitvi nove idejne zasnove za lastno čistilno napravo je bilo ugotovljeno, da je delež 4.400 PE občine Šmartno pri Litiji pri skupni čistilni napravi, ki je projektirana za 11.000 PE, glede na trenutne potrebe in glede na pričakovani razvoj v naslednjih 10 letih, prevelik. Ob primerjavi investicijskega programa iz leta 2003 in nove idejne zasnove iz leta 2005 je bilo ugotovljeno sledeče:

1. Skupna ČN je projektirana za 11.000 PE, od tega je za občino Šmartno pri Litiji predvidenih

4.400 PE. Pri tem so všteti tudi prebivalci Zavrstnika in Jablaniške doline. Investicijski program, ki je podlaga za pridobitev sredstev EU, pa izgradnje primarnega voda iz teh dveh območij ne predvideva, zato ga bo morala občina Šmartno pri Litiji zgraditi z lastnimi sredstvi. Kljub izključenosti Zavrstnika in Jablaniške doline se število PE na ČN za občino Šmartno pri Litiji ni zmanjšal. Glede na to, da je območje občine poseljeno zelo razpršeno, bo potrebno izgraditi še celo vrsto manjših ČN, kar je po izračunih bolj ekonomično kot gradnja dolgih kolektorjev. Pri ponovnem pregledu podatkov je bilo ugotovljeno, da za območje, ki ga pokriva skupna ČN, zadostuje 3400 PE skupaj z greznicami (prebivalci = 1800 PE, greznice 500 PE, rezerve 100 PE) ter 1000 PE za industrijo. Lastno ČN je možno razširiti na 5100 PE;

2. V primeru izgradnje lastne ČN odpade približno 2 km kolektorjev na območju občine Litija (od občinske meje z Litijo do ČN – pokrivanje naselja Zagorica), kar po investicijskem programu predstavlja precejšen strošek v projektu skupne ČN (približno 88 mio SIT);
3. Primerjava izračunov obratovalnih stroškov kaže, da bi v primeru lastne ČN letno potrebovali približno 20 mio SIT manj kot pri skupni ČN, glede na trenutno določen delež.

Zaradi nerešenih lastniških vprašanj pri zemljišču v Litiji in zaradi novih izračunov je občina Šmartno pri Litiji občino Litija o svojih dvomih obvestila in predlagala sklenitev pogodbe o ureditvi medsebojnih razmerij, s katero bi vse investicijske posle vodila ob-

čina Litija, vključno z nakupom zemljišča. Dogovor o tem žal še ni bil sklenjen.

Glede na že našeta dejstva o dejanskem in potrebnem številu kapacitet za občino Šmartno pri Litiji je bilo občini Litija predlagano, da se lastniški delež občine Šmartno pri skupni čistilni napravi določi na podlagi zakupljenih kapacitet, kar za potrebe občine Šmartno pri Litiji znaša 3.300 PE oz. 30% vseh kapacitet skupne čistilne naprave. Po ključu zakupljenih kapacitet bi se tako določil tudi delež pri nakupu zemljišča, izgradnji objekta in pokrivanja stroškov obratovanja ter vzdrževanja.

Problematico izgradnje skupne čistilne naprave je obravnaval tudi Občinski svet občine Šmartno pri Litiji (26. redna seja, dne 9.2.2006), ki je med drugim sprejel tudi sklep, da občina Šmartno pri Litiji svoje obveznosti v projektu poravnava v dogovorjenem deležu, določenem po ključu glede na delež zakupljenih PE pri skupni čistilni napravi, t.j. 3.300 PE oz. 30%. Dogovori o deležu še potekajo, saj občina Litija vztraja na delitvi 60% : 40%, razen pri nakupu zemljišča, kjer naj bi upoštevali delež 70% : 30%. Kupnino za delež zemljišča bo občina Šmartno pri Litiji plačala šele po tem, ko bo jasno razvidna delitev predmetne parcele in izdana pravnomočna odločba kot podlaga za vpis lastništva v zemljiško knjigo oziroma ko bo nova parcela, na kateri bo stala čistilna naprava, omejena z mejniki.

Zavedamo se, da je v igri veliko denarja, predvsem nepovratnih sredstev, zato nadaljujemo z aktivnostmi pri projektu. Kljub temu pa razmišljamo tudi o prihodnosti in o stroških obratovanja ter vzdrževanja čistilne naprave po izvedeni investiciji, ko evropskih sredstev ne bo več. Prepričani smo, da je potrebno pravila igre postaviti vnaprej.

Stališča občine Šmartno pri Litiji so znana, upamo samo, da bomo v dobrobit uspešnega sodelovanja našli skupni jezik s kolegi iz Litije.

Karmen Sadar

Novosti nove vladne uredbe v zvezi z uporabo zvočnih naprav

Vlada je konec leta 2005 sprejela Uredbo o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup (UL RS št. 118 /2005). Prinaša kar nekaj novosti za organizatorje prireditev.

Po novem morajo prireditelji pri pristojnem občinskem organu vložiti vlogo za izdajo dovoljenja vsaj 30 dni pred prireditvijo. Vlogi je potrebno obvezno priložiti poročilo o emisiji hrupa v okolje, ki ga lahko izdela oseba, ki je v skladu s predpisi s področja varstva okolja, ki urejajo hrup v okolju, pridobila pooblastilo za izvajanje obratovalnega monitoringa hrupa za vire hrupa.

Dovoljenje za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom lahko izda pristojni občinski organ prireditelju za prireditev, če se v posameznem dnevu zvočne naprave uporabljajo največ 8 ur, od tega maksimalno 4 ure v času noči, in sicer največ do 2.00 ponoči. Izjemoma lahko občinski upravni organ določi čas uporabe zvočnih naprav dlje kot 8 ur, če gre za prireditev, ki se izvaja oziroma poteka v času občinskih ali državnih praznikov in dela prostih dnevov ali če gre za tradicionalno prireditev, ki poteka oziroma se izvaja na istem prostoru najmanj vsako drugo

leto, ali prireditev, ki bo taka prireditev postala.

Posamezne izjeme glede uporabe zvočnih naprav brez dovoljenja navajata 12. in 13. člen uredbe. Ne glede na omenjena člena mora organizator prireditve prijaviti uporabo zvočnih naprav najmanj 7 dni pred začetkom prireditve. Prav tako lahko prireditev v enakem roku vložiti vlogo za uporabo zvočnih naprav na prireditvi, če dokaže s poročilom o emisiji hrupa v okolje, da zvočne naprave ne bodo povzročale čezmerne obremenitve okolja s hrupom.

V kolikor prireditelji ne bodo spoštovali rokov, ki jih določa Uredba, jim občinski organ ne bo mogel podeliti dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom.

Nadzor na sami prireditvi izvaja občinska uprava (občinski inšpektorat). V primeru kršitve bo obveščena državna inšpekcija za okolje in prostor.

Andreja Leskovšek

Pojav ptičje gripe v Sloveniji

Dne 11.2.2006 je bila Veterinarska uprava RS obveščena o najdbi obolelega laboda, katerega vzorec je bil pozitiven na Aviarno Influenco, podtip H5.

V primeru najdbe okužene živali Državno središče za nadzor bolezni določi trikilotrski okuženi pas in desetkilotrski okuženi pas od kraja, kjer je žival najdena. V teh pasovih se takoj pričnejo izvajati naslednji ukrepi:

Za trikilotrski pas:

- popis in zapora perutnine ter ptic, gojenih v ujetništvu;
- prepoved premika perutnine in perutninskih proizvodov, perja in stranskih proizvodov perutnine in prepoved premika ptic, ki so gojene v ujetništvu;
- postavitve razkuževalnih barrier na gospodarstvih s perutnino in drugi ukrepi za zagotavljanje biološke varnosti;

- odvzem vzorcev pri perutnini;
- prepoved lova divjih ptic.

Za desetkilotrski pas:

- popis in zapora perutnine in ptic, gojenih v ujetništvu;
- prepoved premika perutnine in perutninskih proizvodov, perja in stranskih proizvodov perutnine in prepoved premika ptic, ki so gojene v ujetništvu;
- prepoved lova divjih ptic.

Nadaljnji ukrepi se dopolnjujejo glede na epizootiološko situacijo na terenu.

Veterinarska uprava RS tako poziva rejce na celotnem območju Republike Slovenije, da gojijo, krmijo in napajajo perutnino v zaprtih prostorih oziroma tako, da se onemogoči stik z divjimi pticami.

Ministrstvo za zdravje ob tem poudarja, da je ptičja gripa bolezen ptic in perutnine, ki se izjemoma prenese na človeka, in sicer samo v najtesnejšem stiku z obolelo ali poginulo perutnino. Ministrstvo za zdravje tako prebivalcem svetuje, da dosledno upoštevajo ukrepe in navodila VURS-a. Izogibajo naj se nepotrebnemu stiku s pticami, predvsem tako, da se jih ne dotikajo in jih ne hranijo. Uživanje toplotno obdelane perutnine ne predstavlja nevarnosti za zdravje ljudi.

Pojav virusa ptičje gripe v Sloveniji trenutno ne pomeni dodatne ogroženosti zdravja prebivalstva. Vsem prebivalcem in prebivalcem pa svetujemo, da spremljajo informacije in upoštevajo navodila, ki bodo objavljena v medijih, na spletnih straneh Ministrstva za zdravje, Inštituta za varovanje zdravja in Veterinarske uprave RS.

Dodatne informacije lahko najdete na spletni strani Inštituta za varovanje zdravja RS (http://www.ivz.si/ivz/dobro_je_vedeti/novica.php?ivz_id=31) ali na telefonski liniji 01/24 41 433, vsak dan od 8 – 20. ure.

Tiskani medij Martinov glas je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS, pod zaporedno številko 1024

Medij - glasilo Martinov glas, prejemajo vsa gospodarstva v občini Šmartno pri Litiji brezplačno na dom, enkrat mesečno

Glavni in odgovorni urednik: Janez Vozel Člani uredniškega odbora: Jože Grdadolnik (tehnični urednik), Karmen Sadar, Rajko Meserko

Zunanji člani uredniškega odbora: Rahela Sinigoj, Nežka Omahen, Mija Loc, Jernej Peterlin, Srečko Kermavner Lektoriranje: Mirjana Furlan

Izdajatelj: Preprinta d.o.o., Ižanska 318, Ljubljana e-mail: martinov.glas@preprinta.si Sedež uredništva: Kidričeva 1, 1270 Litija Tel.: 01/ 899 02 82 Naklada: 1500 izvodov

Nova uredba o okoljski dajatvi

V mesecu novembru 2004 je Vlada Republike Slovenije sprejela Uredbo o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Uradni list RS št. 123/04, 142/04 in 68/05).

Na podlagi uredbe je zavezanec za plačilo omenjene dajatve na območju občine Šmartno pri Litiji javno podjetje Komunalno stanovanjsko podjetje Litija, d.o.o., Ponoviška cesta 15, 1270 Litija. Navedeno okoljsko dajatev bo podjetje začelo zaračunavati na celotnem območju občine od 01.01.2006 dalje ne glede na to, ali se komunalna odpadna voda, odvaja v javno kanalizacijo, neposredno v površinske vode ali posredno s ponikanjem v podzemne vode.

Komunalna odpadna voda je voda, ki nastaja v gospodinjstvu zaradi rabe vode v sanitarnih prostorih, pri kuhanju, pranju in drugih gospodinjstvenih opravilih. Komunalna odpadna voda je tudi voda, ki nastaja v stavbah v javni rabi ali pri kakršnikoli dejavnosti, če je po nastanku in sestavi podobna vodi po uporabi v gospodinjstvu.

Okoljska dajatev je prihodek proračuna Republike Slovenije, in sicer so to namenski prejemki državnega proračuna za izvedbo operativnega programa varstva okolja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Način obračunavanja, odmere in plačevanja določa Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Ur. l. RS, št. 123/04, 142/04 in 68/05).

Javno podjetje je predmetno okoljsko dajatev že zaračunavalo vsem tistim občanom, za katere opravlja tudi obvezno lokalno javno službo oskrbe s pitno vodo. Za izračun števila enot obremenitve se je in se bo tudi v prihodnje uporabljala količina porabljene pitne vode v m³, izmerjena na vodometrični napravi. Izračun števila enot obremenitve pa je odvisen tudi od tega, kam se odvaja odpadna komunalna voda, in sicer:

1. Število enot obremenitve za odvajanje odpadne komunalne vode v javno kanalizacijo je enako količniku med koncentracijo KPK 0,9 kg O₂ / m³ za komunalno odpadno vodo in količino KPK 50 kg

O₂, ki določa 1 enoto obremenitve pomnoženo z izmerjeno letno porabo pitne vode v m³.

2. Število enot obremenitve za odvajanje odpadne komunalne vode preko pretočnih greznic je enako količniku med celotno letno količino porabljene pitne vode in povprečno letno količino porabljene pitne vode na prebivalca v RS in znaša 50 m³.
3. V primeru, če se komunalna odpadna voda odvaja skozi malo komunalno čistilno napravo in da ta obratuje skladno s predpisi, se za izračun okoljske dajatve upošteva 15 % števila enot obremenitve.

Občanom, za katere javno podjetje ne izvaja javne službe oskrbe s pitno vodo, bo javno podjetje okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda pričelo zaračunavati s 01. 01. 2006.

Število enot obremenitve je za stanovanjske stavbe, kjer javno podjetje ne razpolaga s podatkom o količini porabljene pitne vode, enako številu oseb s stalnim prebivališčem v tej stavbi.

Višina letne okoljske dajatve se izračuna tako, da se število enot obremenitve pomnoži s ceno za enoto obremenitve, ki jo za vsako leto posebej določi vlada Republike Slovenije. Za obdobje od 01. 01. 2006 do 31. 12. 2006 znaša 6.329,50 SIT. Mesečna akontacija okoljske dajatve pa znaša dvanajstino letne okoljske dajatve.

Za odpadno vodo, ki nastaja v kmetijstvu in se tudi uporablja v kmetijstvu na kmetijskih zemljiščih, se okoljska dajatev ne plačuje, vendar pa je potrebno porabo vode v kmetijstvu verodostojno utemeljiti. Porabo vode v kmetijstvu se lahko utemelji na podlagi sledečih kriterijev:

- Zadostna kmetijska površina (lastna ali najeta), na katero se lahko živinska gnojila odvažajo, glede na število glav živine, skladno s 4. členom Uredbe o mejnih vrednostih vnosa nevar-

nih snovi in gnojil v tla (Ur. l. RS, št. 16/05); obremenitev tal 1 ha kmetijskih zemljišč pri gnojenju z živinskimi gnojili ne presega mejnih vrednosti letnega vnosa snovi, če količina živinskih gnojil, uporabljena v letu dni, ni večja od količine gnojil, ki nastane v tem obdobju pri reji 2,5 glav velike živine (GVŽ), če gre za govedo, oziroma 2 GVŽ, če gre za rejo prašičev ali rejo perutnine;

- Skladišni prostori za živinska gnojila morajo biti izdelani skladno z določili Pravilnika za izvajanje dobre kmetijske prakse pri gnojenju (Ur. l. RS, št. 130/04);
- Ločena vodomerna naprava za merjenje tiste količine vode, ki se uporabi v gospodinjstvu in se šteje za komunalno odpadno vodo, za katero se zaračuna okoljska dajatev in merjenje tiste količine vode, ki se uporabi v kmetijstvu in za katero se okoljska dajatev ne zaračuna;
- V primeru, da se poraba vode v gospodinjstvu in kmetijstvu ne meri ločeno, se količina komunalne odpadne vode, za katero se zaračuna okoljska dajatev, določi iz povprečne porabe vode v RS na osebo, ta znaša 50 m³ na leto, ter števila oseb v gospodinjstvu.

Navedeni kriteriji se uporabljajo le v primerih, kjer se okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda zaračunava na podlagi vodomerne naprave za merjenje porabe pitne vode. V primerih, kjer pa se okoljska dajatev zaračunava na podlagi števila stalno prijavljenih oseb v določeni stanovanjski stavbi, se voda, uporabljena v kmetijstvu, pri zaračunavanju okoljske dajatve že v osnovi ne upošteva.

Za vse dodatne informacije in pojasnila se lahko obrnete na javno podjetje Komunalno stanovanjsko podjetje Litija, d.o.o., na telefonsko številko 01/890 00 10 (ga. Marta Peršin).

Na Primskovem vendarle do dobre pitne vode

Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana je v mesecu aprilu 2005 izvedel analizo vode iz vrtine v Gradišču pri Primskovem (vrtina P-1/99). Zavod je izdal negativno mnenje, ker vzorec vode ni bil skladen z zahtevami Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS št. 19/04, 35/04). Analiza je onemogočila pridobitev gradbenega dovoljenja in tu je projekt zastal.

Pokazala se je možnost izgradnje nove vrtine na omenjenem območju. V letnem proračunu so predvidena sredstva za izdelavo projektne dokumentacije ter druge spremljevalne stroške. V roku enega meseca bo pridobljeno hidrogeološko poročilo okolice, kjer se predvideva izgradnja vrtine. Le to bo vsebovalo vse potrebne tehnične meritve, vključno z lokacijo predvidene vrtine. Ta dokument je osnova, s katerim bo podana vloga na Agencijo Republike Slovenije za okolje in prostor za vrtanje na določenem zemljišču.

V začetku meseca februarja je bil na Občino Trebnje naslovljen dopis, na podlagi katerega bi se želeli povezati z

njihovim vodovodnim sistemom iz Zagriča. Predvidevamo, da bi bilo za realizacijo potrebno zgraditi približno 1600 metrov dolg vod do rezervoarja v Sevnem.

Z izvedbo ene od navedenih možnosti bodo porabljena pridobljena sredstva iz Javnega razpisa za pripravo in izvedbo programa sofinanciranja izgradnje objektov lokalne gospodarske javne infrastrukture na področju varstva okolja (Ur. l. RS št. 13/2003), ki ga je razpisalo Ministrstvo za okolje in prostor. Tekom leta pričakujemo podpis pogodbe z ministrstvom za izvedbo gradbenih in drugih del v letu 2007.

Aleš Jurič

Z združenimi močmi do novega doma krajanov

Na občnem zboru gasilcev Jablaniške doline se zbere največ krajanov, zato je bila poleg rednih točk zborov, ki je bil 18. februarja 2006, na dnevnem redu pobuda za ureditev objekta na lokaciji sedanjega dotrajanega gasilskega doma v Zgornji Jablanici. Objekt bo služil tako gasilcem kot tudi druženju krajanov ob različnih priložnostih. Čeprav so bili gasilci kritični do lastne pasivnosti, s svetlo izjemo dela z mladimi, so pokazali enotnost, širino in sposobnost, da bodo povezali dolino s tem skupnim projektom. Ali je obstoječo zgradbo smiselno adaptirati ali podreti in zgraditi novo – to v tem trenutku ni glavno vprašanje, saj imamo stroko, ki bo dala pravi odgovor. Pomembno je, da pritegnemo k snovanju in izgradnji doma vse krajanje, kajti le tako bo dom »naš«, kar pomeni, da ga bomo uporabljali in skrbeli zanj. Danes je pristop k takim projektom drugačen, kot je bil v povojnem obdobju, ko so se gasilski domovi zidali s prostovoljnim delom in prispevki krajanov. Še vedno pa velja, da nam dom ne bo postavila država ali občina – izboriti si ga moramo sami – zato je pomembno sodelovanje vsakogar, ki lahko kakorkoli pripomore k uresničitvi zamisli.

Kar nekaj društev, poleg koordinatorja krajevne skupnosti, povezuje 800 prebivalcev doline – Gasilsko društvo, Športno društvo Dolina, Društvo za razvoj podeželja LAZ, Rdeči križ itd. - bodo glavna gonilna sila izgradnje doma. V dolini deluje okrog 40 podjetnikov, več deset kmetij, množica uspešnih posameznikov na različnih področjih – računamo na vsakega posebej! Podporo je v okviru možnosti občinskega proračuna obljubil tudi šmarski župan.

Pripravljalne aktivnosti se bodo pričele konec marca, ko se bo sestala delovna skupina, ki bo v začetku sestavljena iz upravnega odbora GD in predstavnikov ostalih društev. Krajanje Jablaniške doline pozivamo, da s svojimi predlogi seznanijo člane delovne skupine.

J.B.

Prostovoljno delo v Domu Tisje

Prostovoljno delo je delo za druge in ne pričakuje plačila, pač pa prostovoljca zadovolji dober občutek, ki ga dobi, ko za druge opravi prijetno delo. Pogovor in poslušanje sta tako pomembnejša dejavnika v življenju ljudi, saj osamljenost starejše ljudi vse bolj pesti.

Smisel prostovoljnih dejavnosti je podoben programu medsebojne pomoči, le da prostovoljna dejavnost še bolj zajema socialni vidik, to je medgeneracijsko povezanost. Bolj kot konkretna pomoč sama po sebi, ki nikakor ni zanemarljiva, je bistvo te dejavnosti ohranjanje integritete posameznika in njegove pozitivne samopodobe.

Čas je pokazal, da potrebujemo prostovoljno delo, ker je povsod vse več ljudi, ki jim njihove družine in prijatelji ne morejo in ne znajo pomagati pri zadovoljevanju osnovnih življenjskih potreb. Če ljudje ne bi pomagali drug drugemu, bi bilo življenje mnogo manj kakovostno, saj materialne dobrine niso tiste, ki bi zadovoljevale prav vse potrebe.

Prostovoljci odpravljajo nestrpnost in predsodke pred drugačnostjo, spodbujajo razumevanje in sožitje med ljudmi, uresničujejo vrednote ter izboljšujejo kakovost življenja v skupnosti.

Že drugo leto sodeluje Dom Tisje z učenci iz OŠ Gradec s projektom GENERACIJE GENERACIJAM. Program prostovoljnega dela temelji na medgeneracijskem sodelovanju, ki prispeva k sožitju in povezovanju ljudi v našem kraju.

V mesecu oktobru smo pričeli enkrat tedensko sodelovati tudi z dijaki iz Gimnazije Litija. Na podlagi želja stanovalcev in dijakov smo oblikovali program skupinskega in individualnega sodelovanja s stanovalci. Tako že utečeno delujejo:

- literarna skupina
- skupina za rekreacijo
- skupina za samopomoč Lokvanj
- skupina za samopomoč Nagelj
- skupina za samopomoč Vrtnice
- skupina za samopomoč Ciklama
- skupina za samopomoč Grajske gospe
- skupina za samopomoč Spominčice.

Vodijo jih mentorji, ki skupaj s stanovalci pripravijo program delovanja skupine.

Ob primernih priložnostih pa se organizirajo tudi kreativne delavnice pod vodstvom zunanjih moderatorjev, ki se ukvarjajo z različnimi ročnimi tehnikami iz naravnih materialov. Izdelovali smo cvetje iz krep papirja, spoznavali različne tehnike slikanja

na svilo, izdelovali adventne venčke, ovce iz volne ...

Po končanem skupinskem delu se dijaki individualno srečujejo z izbranim stanovalcem, kjer se tekejo prijateljske vezi.

Poleg tega so v program prostovoljnega dela vključene tudi dijakinje prvega letnika srednje zdravstvene šole in

tako spoznavajo različne pristope do starejših oseb.

V mesecu decembru smo pričeli tudi z izvedbo prostovoljnega dela z učenci iz OŠ Šmartno. V uvodnem predavanju jim je bil predstavljen Kodeks etičnih načel, s pravicami in dolžnostmi prostovoljcev ter program prostovoljnega dela s stanovalci. Učenci so bili udeleženi seminarja o Varstvu pri delu.

V Domu Tisje je poskrbjeno za dodatno izobraževanje koordinatorke in mentorjev prostovoljnega dela. Tako smo se udeležili 5. slovenskega kongresa prostovoljstva 13. in 14. januarja v Sežani.

Stanovalci in delavci Doma vabimo občane, ki želijo kot prostovoljci sodelovati pri družabnem življenju Doma, da se nam pridružite.

Ljudje so bogati samo, kadar dajejo. Kdor več da, več dobi.

Elbert Aubbard

Renata OZIMEK

Čez planke

Čez planke smo ponavadi škilili k sosedu. Kako živi, kako ima urejeno dvorišče, kakšni odnosi vladajo pri njem, kakšen avto ima ...

In vedno potem primerjamo, kaj imamo mi, pa on nima in obratno.

Zdaj, ko imajo Šmarčani svojo občino, pa Litijani škilimo k njim.

Ker smo bili nekaj celota in smo razpadli na dva dela, sta Litija in Šmartno bipolarna dela. Še vedno sobivamo v istem prostoru. Na nekem predavanju sem slišal, da je Evropa po prisposobi ženska ali Venera in ZDA moški ali Mars. Potemtakem se mi zdi, da je Šmartno bolj ženski pol in Litija bolj moški.

Od začetka so se mi Šmarčani nekako smilili, ker imajo dokaj majhen občinski proračun, s katerim bodo težko zadovoljili svoje želje (kar še vedno mislim).

Spet pa je pokazalo, da se manjše skupnosti lažje nekaj dogovorijo, ker tudi nasplošno delujejo bolj celovito kot večje skupnosti. Tukaj ima Šmartno svojo tiho rezervo.

Nimam pa namena škiliti v Šmartno po politični plati, ampak bolj poljudno razmišljujoč.

Najprej si bom ogledal sosedov avto, potem še njegovo ženo, saj sta vendarle osnovni sosedski standard.

Redno se vozim skozi Šmartno in prva stvar, ki jo vidim, ali bolje rečeno, ki je ne vidim, je normalna cestna povezava z regionalko v Litiji.

Cesta, ki gre zdaj skozi Šmartno, je bolj steza za karting, kjer namesto avtomobilčka prileti v ovinek večosni kamion po bližnjici z Dolenjske. Še posebej atraktivna se mi zdi »šikana pri Jerneju«.

Nova cesta je jasna stvar, bodo rekli, vendar takšno prioriteto je treba bolj izpostavljati, če se želi Šmartno normalno vključevati na trg. Z novo cesto bo tudi vzpostavljena možnost ureditve šmarskega središča okoli cerkve.

Mogoče še prej kot cesto vidim šmarsko cerkev. Sakralno lepoticco, ki jo je pred dobrimi sto leti usoda nasedla na kolovoz med Zasavjem in Dolenjsko. Njena sloka stolpa elegantno pozirata v vseh vstopnih vedutah. Še najmanj je cerkev impozantna tam, kjer bi morala biti najbolj, to je na drobčenem sramžljivem kvaritrugu pred njo. Kdo bi opazil milansko katedralo, če bi bila pozidana do vrat?

Pametna cestna infrastruktura in delček urbane miselnosti bi v tej smeri marsikaj spremenil.

Imamo torej cerkev, trg, gostilno, vso potrebno opremo, da ambient zaigra svoj »molto vivace«. S to srečo, da ta trg ali staro jedro ni slepo črevo, tako kot je v Litiji.

Tudi o gostilni, ki ima krasno in logično ime za to dejavnost, bi se dalo kaj reči. Dokler bo pa namesto tega Počen vrč, ni vredna omembe.

Jasno je, da v Šmartnu ni nič zamujene. Vsaka medalja ima dve plati in po novem tudi luknjo. Takšno stanje ima tudi svoje prednosti, bolje rečeno neizkoriščene potencialne. Vse je še možno premisliti in urediti, potrebni so sveži načrti in vizije.

Najprej se morajo tega zavedati Šmarčani. Ko bo neokapital stegnili svoje brezobzirne lovke in ko se bodo temu sovprežno povečali lokalni apetiti, bo za zdrav razmislek prepozno. Časa zanj je toliko, kolikor daleč je nova cesta. Ker pa je čas denar, ga ni treba zabiti kar tako.

Marko Boltin, arhitekt

Načrt dela javnega zavoda Bogenšperk za leto 2006

Javni zavod Bogenšperk, katerega poslanstvo je trajno in nemoteno upravljanje z gradom državnega pomena ter njegova prezentacija.

Tudi v letošnjem letu načrtuje najrazličnejše aktivnosti in prireditve, s katerimi želimo prispevati k še boljši prepoznavnosti tega prelepega kulturnega spomenika. Naš cilj je, da tudi v tem delu Slovenije povečamo zanimanje za kulturo in umetnost, da postaneta del našega vsakdanjega življenja. Pri snovanju programa in njegovem financiranju smo žal precej omejeni, saj sredstva, ki jih zagotavlja ustanovitelj, ne krijejo tovrstne dejavnosti. Kulturni program in z njim povezane družabne prireditve bomo tudi v tem letu financirali iz prihodkov trženja in po možnosti s pomočjo sponzorjev.

Muzejska dejavnost in galerijska dejavnost Najpomembnejša je prav gotovo muzejska dejavnost, saj ta ne pomeni samo velikega vira prihodka, temveč je njena vloga predvsem ohranjanje kulturne dediščine J. V. Valvazorja. Prav zaradi tega bomo eno od grajskih soban opremili s slikovnim gradivom in besedilom, ki je darilo pobratene občine Telgata iz Italije, od koder Valvazor tudi izvira. Razen te novosti se obseg dejavnosti ne bo bistveno povečal. Grad bo tudi v prihodnje ponujal sedem stalnih zbirk, ki so v lasti Tehničnega in etnografskega muzeja iz Ljubljane.

Poleg vodnika po gradu v slovenskem jeziku bomo letos pripravili tudi angleško in nemško verzijo. S tem bomo lažje, predvsem pa bolj učinkovito pripravljali ponudbo tudi za tuje obisko-

valce. Pripravljamo sodelovanje s turističnimi agencijami, predvsem tistimi, ki se ukvarjajo s tako imenovano »incoming« ponudbo. Da bi se grad v naslednjih letih ogledalo še več obiskovalcev, se bomo povezali tudi z animatorji hotelov širom Slovenije, ki pripravljajo izlete za svoje goste. Sodelovali bomo tudi pri pripravi različnih turističnih paketov (kot na primer ogled gradu Bogenšperk, samostana Stične, GEOSS –a in ogledarjenja na Dolah). Prostorske možnosti za galerijsko dejavnost žal niso izkoriščene v takšnem obsegu, kot bi bile lahko. Trenutno namenjamo prostor bogatemu slikarskemu opusu akademskega slikarja Jožeta Megliča, ki ima na gradu tudi svoj atelje. Za popestritev in obogatitev tovrstne ponudbe se bomo povezali z galerijami in likovnimi centri iz celotne Slovenije. Želimo si, da bi prostor postal tudi prizorišče razstav mlajših, manj oz. še neujavljenih avtorjev.

Kulturni program in družabno dogajanje Ne samo da smo pri pripravi tega programa finančno omejeni, nemalokrat je izvedba le-tega odvisna tudi od vremena. V zimskem času in v primeru dežja nam za pripravo manjših komornih koncertov in drugih glasbenih recitalov služi Valvasorjeva knjižnica (poročna dvorana), ki pa zaradi prostorske omejitve ne omogoča obiska, ki nam bi pokrila stroške, povezane s honorarji nastopajočih. Več možnosti za priprave tovrstnega programa je v

Foto: M. Boltin

poletnem času, ko lahko v grajskem atriju pa tudi v okolici gradu pripravimo raznovrsten kulturno-zabavni program. V zadnjem letu nam je izvedba le-tega preprečilo slabo vreme, zato bi bilo vredno razmisliti tudi o možnosti namestitve premične strehe nad atrijem. S tem bi se izognili marsikateri neprijetnosti ob slabemu vremenu. Nehote pa bi prostor postal privlačnejši in prijaznejši tudi tedaj, ko na gradu izvajamo poroke.

Glede na lanskoleten uspešen poskus, da grajski atrij za kakšen dan spremeni v »kino pod zvezdami«, in na pozitiven odziv med obiskovalci, bomo s tovrstno ponudbo nadaljevali tudi v letošnjem letu. V poletnem času bomo pripravili tudi nekaj koncertov. O izvajanju je še prezgodaj govoriti, razmišljamo pa o nastopu Vlada Kreslina, ki je pred leti na gradu že gostoval. Pogovarjamo se o nastopu v svetu zelo uveljavljene skupine Terra Folk, pa tudi Katalene in trenutno zelo popularne Nishe.

Med družabnim dogajanjem na gradu dobiva svojo prepoznavno mesto tudi prireditev Noč čarovnic, ki iz leta v

leto privablja vse več zabave željnih, še predvsem otrok. Letos bomo prireditve obogatili z več nastopajočimi. Želimo si, da bi prireditev postala eden izmed bolj prepoznavnih dogodkov na gradu Bogenšperk, ne samo v teh krajih, temveč tudi širše v regiji.

Razmišljamo tudi o pripravi programa za mlade ob dnevu zaljubljenec ali ob, nekoč zelo popularnem, dnevu mladosti. Vsekakor pa bi bila vredna poskusa priprava kakšnega dogodka tudi ob zaključku šolskega leta.

V sodelovanju s člani Valvasorjeve konjenice se bomo vključili v pripravo Viteškega turnirja, ki je postal pravi magnet med prireditvami na Bogenšperku. S skrbno načrtovanim pristopom in dobro načrtovanim projektom bi lahko pripravili celodnevno prireditev, kjer bi obiskovalcem na zanimiv način prikazali življenje, kot je to bilo nekoč za grajskim zidovi in okoli njih. Vrhunec prireditve bi bil viteški turnir.

Brane Kodrin

Direktor Javnega zavoda Bogenšperk

Nadaljevanje v prihodnji številki glasila Martinov glas.

ZAHVALA

Sosed sosedu-nova streha!

Če se človek ozre malo okoli sebe, ugotoviš, da je v naselju potrebno narediti marsikaj. Tako se je moje oko kar naprej oziralo na propadajočo sosedino streho, ki ne da je ogrozila samo življenja stanujočih, ampak tudi mimoidočih in mimovozečih. Bila je v tako obupnem stanju, da zime ne bi vzdržala, ker bi se pod težo snega zrušila, kakšne pa bi bile posledice, si človek lahko samo misli. Ker so mi bile razmere pri sosedih znane, mi je bilo jasno, da sama ne bo mogla ničesar napraviti. Dala sem ji pobudo, da bi jaz organizirala dobrodelno akcijo za obnovitev strehe njene hiše. Seveda je bila za stvar, saj sama ni bila zmožna napraviti ničesar. Ugotovila sem, da pri hiši že imajo opeko in nekaj lesa. Dokupiti bi bilo potrebno še vse manjkajoče in dela tudi izvesti. Potrebno je bilo najti izvajalca, ki bi vse to še ovrednotil, da bi vsaj vedeli, koliko bo to zneslo. Tudi nekaj sosedov je obljubilo svojo pomoč v delu, toda to je bilo premalo. V sosed-

dinem imenu sem napravila nekaj prošenj za dobrodelno finančno pomoč na različne naslove.

Odzvala se je Škofijska karitas Ljubljana, ki je resnično pokazala veliko razumevanja za malega človeka in v okviru akcije »Zaupanje« odobrila neprecenljivo finančno pomoč - hvala Vam! K njihovi odločitvi je veliko pripomogel župnik iz Šmartnega pri Litiji - g. Marjan Lampret, ki se mu tudi lepo zahvaljujem. Nato je svoje prispevala tudi občina Šmartno pri Litiji in Center za socialno delo Litija. Tudi Rdeči križ Slovenije, Podružnica Šmartno pri Litiji se je vključila v akcijo, čeprav samo z pisno podporo občini, da naj podpre zastavljeni projekt v okviru svojih možnosti. Finančna sredstva so bila tako zagotovljena, sedaj je bila potrebna hitra akcija za izvedbo del, kajti prvi sneg je bil že tu. Vsak dan sem se nestrpno ozirala v nebo, ali nam bo vreme naklonjeno za delo, ali se bo streha preje

podrla. Toda narava nam je prizanesla in streha je bila narejena.. Na tem mestu se moram zahvaliti izvajalcu del Antonu Bučarju iz Tep, ki se je v tako hudem mrazu lotil dela.

Zahvaliti se je potrebno tudi ostalim, ki so z svojim delom pripomogli k uresničitvi obnove strehe in sicer: Andreju Femcu, Roku Ulčarju, Mihi Perku, Jožetu in Tomažu Dragarju, Franciju Vozelju, Marku Dragarju in dvema daljnima sosedoma iz Reke, katerima na žalost še imena ne vem.

Torej z malo dobre volje in nekaj truda smo sosedu in njenemu sinu polepšali božično - novoletne praznike, da sta jih lahko preživljala brezskrbno, kljub obilici snega.

Še enkrat hvala Škofijskemu karitas Ljubljana, kajti brez njegove pomoči bi najbrž ne uspeli tako, kot smo. Hvala seveda še enkrat tudi vsem ostalim, ki sem jih omenila v svojem zapisu.

Femc Marija

Prosvetno društvo Šmartno pri Litiji

Vabi matere, žene in dekleta pa tudi njihove može, fante in otroke na kulturno prireditev ob materinskem dnevu v soboto, 25. marca 2006, ob 19. uri v kulturni dom Šmartno.

Z obiskom prireditve bomo našim in vsem materam izkazali pozornost in hvaležnost.

Lepo vabljeni!

VABILO!

Vabimo občanke in občane na uvodno predavanje o delovanju Skupin za samopomoč, ki bo v Domu Tisje 16. 3. 2006 v prostorih fizioterapije. Predavanje organizira Dom Tisje v sodelovanju z Združenjem za socialno gerontologijo in gerontagogiko.

Vabljeni!

Dr. Andrej Bajuk finančni minister leta

Ugledna britanska revija The Banker, ki jo izdaja družba Financial Times je finančnega ministra in predsednika Nove Slovenije dr. Andreja Bajuka imenovala za evropskega finančnega ministra leta 2005.

Laskavi naslov so ministru Bajuku podelili predvsem za njegov prispevek v pripravi za prevzem Evra, skrb za dobro proračunsko politiko in ukrepe za uveljavljanje davčne reforme.

Potrebno pa je tudi izpostaviti za občane in predvsem župane pomembno dejstvo, da je finančni minister dr. Bajuk osebno predlagal in izposloval v okviru proračuna povečanje sredstev primerne porabe za občine v letu 2005 za 10%, v letih 2006 in 2007 pa vsako leto še dodatno 4,5% povečanje.

OO NSi Šmartno pri Litiji

Vabilo občanom

V ponedeljek, 13. 3. 2006, med 12. in 13. uro bo v prostorih bivše KS Šmartno, Stareto trg 25, poslanec Državnega zbora mag. Franc Capuder na voljo našim občanom za morebitna vprašanja, pobude ali predloge.

Vabljeni!

OO NSi Šmartno pri Litiji

Zime je konec

Spoštovane občanke in občani, zime je konec. Prišla je odjuga. Pomlad, ki bo kmalu tu, nam bo prinesla marsikaj. Obidimo problem ptičje gripe, ki so jo v našo deželo prinesli labodi in spoštujemo navodila VURS-a, saj bomo s skupnimi močmi zagotovili, da se nevarni virus ne bo prenesel na domačo perjad.

Sneg, ki kopni, pa žal zopet razkriva naše nespoštovanje do našega okolja. Na vseh koncih naše male občine je opaziti divja odlagališča odpadkov. Pojavljajo se na različnih koncih, pa ne samo na starih lokacijah, ampak žal tudi na novih, kar pa je skrb vzbujajoče.

Resnično se moramo vsi skupaj vprašati, ZAKAJ?! Včasih slišim, da je vzrok za to odsotnost odlagališča na Širjavi, pa v Rakovniku, pa ne vem še kaj! Res je, v Rakovnik ni več dovoljeno dovažati smeti, vendar to je že nekaj časa tako. Širjava v Litiji pa kot sprejemni center za zbiranje odpadkov in odvoz na regijsko odlagališče gospodinjstev sprejema vsak dan razen nedelje! Tako je absolutno neupravičeno, da za odlaganje odpadkov kakorkoli krivimo litijsko komunalo, ki pa je tudi v lasti naše šmarske občine.

Vsi občani smo vključeni v odvoz gospodinjstev odpadkov in glede na to imamo pravico nastali višek odpadkov iz našega gospodinjstva pripeljati neposredno na Širjavo. O vseh vaših vprašanjih vam bodo zagotovo z veseljem odgovorili tudi na litijski komunali. Imamo jih, zato jih izkoristimo. Poleg tega je občina zagotovila tudi precej ekoloških otokov. Že mogoče, da niso ravno tam, kjer bi si vsak posameznik želel, vendar so nam gotovo vsem dosegljivi, tako ali drugače. Večje vprašanje je, ali imamo voljo in zavest te otoke izkoristiti. Več dela je, če odpadke ločujemo. Vendar je to le en korak vsakega posameznika k lepšemu, čistejšemu in zdravstveno ustrežnejšemu okolju. Znanec mi je rekel, pa saj sosedje ne ločujejo odpadkov, zakaj bi jih jaz! Zakaj pa ne, lahko bi bil za zgled in počasi bi se tudi sosedje začeli zgedovati po njem in tako naprej in naprej.

Vprašali se boste, kje je cilj tega članka. Cilj je, da bi vsi skupaj začeli razmišljati in se zavzemati, da bi divja odlagališča postopoma izginila iz našega okolja. Seveda posamezniki ne bomo mogli narediti vsega sami, za pravi učinek bodo potrebni ukrepi skupnosti. Vloga občine, KS in nenazadnje lokalnih društev in npr. gasilcev bo v takšnem primeru odločilna. S skupnimi močmi bomo morali postopoma organizirati prostovoljna čiščenja črnih odlagališč. Prenehati moramo valiti krivdo za takšna odlagališča na druge; ne župan ne direktor komunale ne kdo drug ni kriv za to. Kriv je tisti, ki odpadke odvrže v naravo in tako na brezvesten način onesnaži naše skupno okolje. Dokler bomo sami to počeli, ne bo nič bolje, šele takrat, ko bomo sami pometli pred svojim pragom in bomo zagotovo vedeli, da nihče med nami ni tak, bodo tudi divja odlagališča izginila.

Narava je ena sama, druge nimamo in na to, ki jo imamo, moramo paziti. Ta poziv velja vsem vam in nam. Bodimo boljši, bodimo najboljši občani občine, dokažimo drugim občinam, da lahko s skupnimi močmi zagotovimo boljše okolje in življenje za vse. Vsak korak je le kamenček v mozaiku, veliko kamenčkov pa postopoma, dan za dnem postavi mozaik oziroma ogledalo občine!

LDS - ljudje držimo skupaj

Predsednik OO LDS Šmartno pri Litiji
Bogomir Bučar

OO SDS Šmartno na novi poti...

Leti 2004 in 2005 sta bili za stranko SDS zelo uspešni. S svojim pozitivnim programom je zmagala na državnoborskih volitvah. Del tega programa sta tudi pravičnost in solidarnost. Solidarnost je pripravljenost na sprejemanje vzajemne odgovornosti do drugega in do družbe, tako za sedanje kot za prihodnje generacije. Spoštovanje narave postavlja posamezniku in družbi tudi zahteve, ki nujno omejujejo tehnološki razvoj. Nihče nima pravice do takšnega izkoriščanja naravnih virov, ki bi ogrozilo obstoj in razvoj prihodnjih rodov.

Slovenci nimamo nafte ali velikih rudnih bogastev, imamo pa sebe in naravo. Skrbeti moramo za naše okolje in ga zdravega ohraniti tudi za naše potomce. Največ pa bo potrebno vlagati v nas same ljudi.

Slovenska demokratska stranka je že od vsega začetka prisotna tudi v Občini Šmartno pri Litiji. Zaradi nedejavnosti stranke je bila v juniju 2005 sklicana izredna konferenca s strani IO SDS, na kateri se je izvolilo novega predsednika, izvršilni odbor ter nadzorno komisijo. Za predsednika OO SDS Šmartno pri Litiji je bil soglasno izvoljen g. Zvone Šavor. Izvršilni odbor je po novem sestavljen iz petih članov. Celotno vodstvo se je zavezalo, da bo delovalo v skladu s programom in statutom stranke SDS, predvsem pa v dobro občanov Šmartna.

Nov izvršilni odbor je pričel s svojim delom in pripravami na lokalne volitve 2006. Predlagan je kandidat za župana občine Šmartno pri Litiji, prav tako pa so bile demokratično sestavljene svetniške liste za vse 3 volilne enote naše občine. Poudarek pri sestavljanju list je na mladosti, zastopanosti vseh krajevnih skupnosti in znanju, ki ga sedaj v občinskem svetu ni prav veliko.

V izvršilnem odboru SDS Šmartno pri Litiji pa si želimo, da bi se mladi in starejši s svojim znanjem, idejami in delom aktivno vključili v družbeno življenje, nanj pozitivno vplivali in ga preoblikovali v pravično, varno in uspešno družbo z enakimi možnostmi za vse.

OO SDS Šmartno pri Litiji

Tamburaški orkester KUD FS Javorje iz Šmartna

Tamburaški orkester, ki šteje že 22 članov, v sezoni 2005-06 pod vodstvom Helene Vidic pridno vadi in dosega odlične uspehe!

Vaj so se tamburaši udeleževali 2 x tedensko, pa tudi celodnevno izobraževanje in izredne vaje ob nedeljah so bile dobro obiskane.

Nastopi:

1. Sodeloval je na »Martinovem sejmu« 12.11.2005 v Kulturnem domu Šmartno s pol urnim programom.
2. Celovečerni koncert z bogatim in pestrim programom je priredil 26.11.2005; v goste je povabil Tamburaški orkester iz Vrhpolja pri Moravčah.
3. Sodeloval je pri maši na »Štefanovo« v Šmartnem, kar je postalo že tradicija in 15.1.2006 pri božični maši na Polšniku, kjer so ljudje prvič doživeli in slišali tamburico v cerkvi in pri božični pesmi.
4. Udeležil se je Regijskega srečanja tamburaških in mandolinskih orkestrrov v Fari pri Kočevju 11. 2. 2006 in doživel ovacije občinstva. Na tem koncertu je izvajal skladbo »noviteto« z naslovom Pingvinčki, avtorice Helene Vidic. Kot gost dirigent pa je orkester natančno vodil prof. Črt Sojar Voglar.

Člani orkestra si želijo, da bi lahko nabavili še nekaj novih instrumentov, saj so nekateri stari že odslužili (še vedno pa so uporabni za poučevanje podmladka). Od kvalitete instrumentov je v veliki meri odvisen zvok orkestra in tudi uspešnost. Naj nežni glas tamburice seže do srca tudi morebitnim sponzorjem...

Marjanca Vidic

Igra, katero so med zborom mladih zaigrali mladi gasilci

Zbor mladih PGD Šmartno pri Litiji

Kot vsako leto smo tudi v začetku leta 2006 v Prostovoljnem gasilskem društvu Šmartno pripravili zbor mladih. Zbor mladih je potekal 04.02.2006 v gasilskem domu Šmartno. Udeležilo se ga je 30 mladih gasilcev in približno 20 staršev, ki so bili prav tako vabljeni na zbor. Na zboru so bila podana poročila

o delu v letu 2005, ki so jih pripravili mladi gasilci sami, nato pa so bili predstavljeni še načrti za delo v letošnjem letu.

Zbor mladih so popestrili mladi gasilci, in sicer z zabavnimi točkami, ki so jih pripravili pod vodstvom mentoric. Nekatere točke so bile izbrane tudi za občni zbor članov PGD Šmartno. Na zboru mladih sta bila tudi predsednik PGD Šmartno in predstavnik mlad. komisije GZ Šmartno, ki sta pohvalila sam zbor mladih, prav tako pa tudi delo z mladino v našem društvu. Tudi starši, ki so si ogledali zbor mladih, so

Letni koncert pevskega društva Zvon ob kulturnem prazniku

Vsi, ki so se v soboto, 4. februarja 2006, zbrali v kulturnem domu v Šmartnem, so najbrž odšli domov zadovoljni, saj so poslušali koncert mešanega pevskega zbora Zvon, ki je tokrat kot goste povabil medseučence in učence glasbenih šol.

Pevke in pevce ter vse obiskovalce v dvorani je pozdravil šmarski župan gospod Milan Izlakar.

V prvem delu koncerta se je predstavil zbor, ki je pod vodstvom zborovodkinje Marjance Vidic zapel šest pesmi, med temi dve, ki sta delo Maksa Kovačiča st., nadsučitelja, glasbenika, zborovodje, ki je 16 let vodil šmarski Zvon. Ob 115-letnici Zvona je njegova snaha, gospa Slava Kovačič, podarila zboru njegove originalne notne zapise.

V drugem delu so se nam kot instrumentalisti predstavili Matjaž Hostnik na harmoniki, Matevž Vidic na violini, ob spremljavi Urške Vidic, Štefan Vidic in Ana Benedičič na klavirju, Martin Potisek in Štefan Vidic sta zaigrala na tamburico-bisernico, ob spremljavi Helene Vidic, na diatonični harmoniki je raztegnil meh Nik Gregorič, Manca Vidic je zaigrala na klavir, Monika Fele pa na flavto ob spremljavi Urške Vidic. Ob koncu so se združili v orkester in pod taktirko Marjance Vidic zaigrali šmarsko Sonce nizko je posjalo.

V drugem delu koncerta so pevke in pevci Zvona zapeli še dve dalmatinski, eno afriško in štiri istrske pesmi. Na bisernico in kontrabas je zbor spremljala Helena Vidic, na bongose pa Miha Kragelj.

Koncert je povezovala Danica Sedevčič, vezni tekst je bilo delo Katje Kragelj.

Koncert so zbor in instrumentalisti zaključili s skupno pesmijo Sonce nizko je posjalo in ko so jo ponavljali, je zborovodkinja povabila obiskovalce k petju. Marsikomu se je solza prikradla v oči, saj šmarska pesem vedno daje ljudem občutek povezanosti in ponosa na domači kraj.

Katja Kragelj

bili zadovoljni, da so njihovi otroci v gasilskih vrstah in so mentorjem, ki se v našem društvu ukvarjamo z mladino, namenili pohvalne besede. Na koncu je sledila še pogostitev za vse prisotne na zboru mladih.

Ob tej priložnosti vabimo mentorji učence OŠ Šmartno (predvsem učence 1. in 2. razreda iz Šmartna in ožje okolice), ki bi imeli željo in veselje vključiti se v gasilske vrste, da se oglasio v gasilskem domu Šmartno vsak ponedeljek ob 18. uri, kjer boste dobili dodatne informacije.

PGD Šmartno pri Litiji

Spored marec – april 2006

Nedelja, 12. 3. ob 17.00

W. Busch: PICKO IN PACKO
(predstava za otroke)

Režija: G. Čušin, Produkcija Kult. zavod KULT
IZVEN

Četrtek, 16. 3. ob 19.30

Po motivih pesnite F. Prešerna:
POVODNI MOŽ (odrska pesnitev)

Režija: A. Kovač
ABONMA EX ČETRTEK IN IZVEN

Torek, 21. 3. ob 19.30

Po motivih pesnite F. Prešerna:
POVODNI MOŽ (odrska pesnitev)

Režija: A. Kovač
ABONMA EX TOREK IN IZVEN

Sreda, 22. 3. ob 19.30

Monty Python: BRIANOVO ŽIVLJENJE
(odštekana komedija)

Režija: G. Čušin
ABONMA KOMEDIJA SREDA IN IZVEN

Četrtek, 23. 3. ob 19.30

C. B. Luce: ŽENSKJE (komedija)

Režija: A. Kovač
GOSTOVANJE V LITJI

Petek, 24. 3. ob 19.30

I. Džilas: ALAN FORD v epizodi
ČE HOČEŠ ZMAGATI NE SMEŠ UMRETI
(stripovska komedija po motivih M. Bunkerja)
IZVEN

Četrtek, 30. 3. ob 19.30

J. Jacobs, W. Casey: BRILJANTINA (muzikal)
Režija in koreografija: M. Horvat
PREMIERA

Petek, 31. 3. ob 19.30

J. Jacobs, W. Casey: BRILJANTINA (muzikal)
Režija in koreografija: M. Horvat
ABONMA RED PETEK IN IZVEN

Sobota, 1. 4. ob 19.30

J. Jacobs, W. Casey: BRILJANTINA (muzikal)
Režija in koreografija: M. Horvat
ABONMA RED SOBOTA IN IZVEN

Ponedeljek, 3. 4. ob 19.30

J. Jacobs, W. Casey: BRILJANTINA (muzikal)
Režija in koreografija: M. Horvat
ABONMA RED ŠTUDENTSKI IN IZVEN

Sreda, 5. 4. ob 19.30

J. Jacobs, W. Casey: BRILJANTINA (muzikal)
Režija in koreografija: M. Horvat
ABONMA RED SREDA IN IZVEN

Četrtek, 6. 4. ob 17.00

J. Jacobs, W. Casey: BRILJANTINA (muzikal)
Režija in koreografija: M. Horvat
ABONMA RED POPOLDANSKI IN IZVEN

Petek, 7. 4. ob 19.30

J. Jacobs, W. Casey: BRILJANTINA (muzikal)
Režija in koreografija: M. Horvat
GOSTOVANJE V IDRIJI

Sobota, 8. 4. ob 19.30

J. Jacobs, W. Casey: BRILJANTINA (muzikal)
Režija in koreografija: M. Horvat
IZVEN

Rezervacije vstopnic po telefonu:
(01) 23 12 860.

Blagajna je odprta:
2 uri pred začetkom predstav.
Naslov: Šentjakobsko gledališče,
Krekov trg 2, Ljubljana

GLEDALIŠČE

Ženske

V Litijo prihaja Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane z odlično broadwaysko komedijo o varanju mož, preživljanju ljubic in nepretrgani nosečnosti.

Ah, te ženske! Čudovite so. Naj si bo tiste običajne, pisane z malo začetnico ali te, z veliko, ki jih uprizarajo v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani. Decembra lani je namreč v našem najstarejšem ljubiteljskem gledališču, ki, mimogrede letos praznuje častitljivo 85. obletnico ustanovitve, prvič na slovenskih odrih ugledala luč sveta predstava ameriške avtorice Clare Booth Luce Ženske.

Predstava, ki jo je v prevodu Neže Božič zrežirala mlada, prodorna režiserka Andreja Kovač, nosi s seboj bogato in zavezujočo dediščino. Njena krstna izvedba je doživela preko 600, njena ponovna odrska oživitvev sredi devetdesetih let minulega stoletja pa kar čez 3 tisoč ponovitev. Tudi filmska ekranizacija (1939) je bila zelo odmevna. Film,

ki še danes velja za enega redkih z zgolj žensko zasedbo, je polnil kinodvorane po zaslugi zvezdnic tistega časa: Norme Shearer, Rossalind Russell, Paulette Goddard, Joan Fontaine in nenadkriljive Joan Crawford. Že nekaj časa se šušlja, da naj bi prav letos tudi film doživel ponovno oživitvev z današnjimi hollywoodskimi starletami od Annette Bening in Sandre Bullock do Meg Ryan in Ume Thurman.

A da ne bomo zašli preveč v filmske vode, se vrnimo k predstavi. Odlična komedija temelji na realističnih dramskih situacijah, obogatena z besedno, karakterno in situacijsko komiko. Predstava v izvedbi Šentjakobskega gledališča je postavljena v petdeseta leta minulega stoletja in se dogaja na tipično "ženskih" prizoriščih: pri koz-

metičarki, na aerobiki, v kabini za pomerjanje oblačil, v kopalnici, spalnici, dnevni sobi. Vse pa se, jasno, vrti okoli moških. Čeprav niti enega ne vidimo na odru.

Prav v tem pogledu ima redkokatero gledališče v Sloveniji možnost, da tako kakovostno zapolni tako veliko in generacijsko pestro zasedbo. Na prizorišču srečamo namreč kar 16 žensk. Vseh starosti, slojev in poklicev. Od uglajenih dam visoke družbe do klepetavih frizerk in prodajalk ter razgibanih plesalk, ki z vmesnimi točkami vnašajo v predstavo svojevrstno dinamiko in skrbijo za povezavo med prizori. Kot vsaka dobra komedija pa so Ženske tudi drama s kančkom osebne tragedije, na kateri raste osnova za bizarno smešne situacije.

Če bi torej radi videli in doživeli, kje imajo svoje korenine tako priljubljene televizijske Razočarane gospodinje ali Seks v mestu, potem ne smete zamuditi Žensk. Boste videli, ne bo vam žal. Ženske so tako sposedljive, klepetave, nečimrne, prepirljive, očarljive in prepričljive, da boste v njih zlahka pre-

poznali svojo sosedo, taščo ali prijateljico. In če jih boste slučajno zamudili 23. marca v Litiji, si še vedno lahko katero od njihovih ponovitev ogledate v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani.

S. Kermavner

UTRINKI IZ USTVARJALNEGA SREDIŠČA BREZNIKAR

Jožef Burger – Prešernov sošolec

Učilnica našega zavoda nudi prijazno domovanje delom pozabljenih ali prezrtih rojakov, ki so s svojimi ustvarjalnimi deli in nazori v 19. stoletju pomembno zaznamovali ne le slovenski, temveč tudi slovanski in širši evropski kulturni prostor.

Ob letošnjem kulturnem prazniku smo pripravili dan odprtih vrat in omogočili številnim obiskovalcem, da so si med 14. in 21. uro brezplačno ogledali nekaj najpomembnejših del naših rojakov, posebno pozornost pa smo namenili šmarskemu dekanu Jožefu Burgerju – Prešernovemu sošolcu. Posebej za to priložnost so nam na Filozofski fakulteti posodili dve Burgerjevi knjigi, napisani v metelčici: Krščanski nauk za srednje šole iz leta 1831 in Kristusovo trpljenje v osem postnih pridigah iz leta 1835.

Jožef Burger (1800-1870), šmarski dekan od 1836 do smrti, pesnik in prevajalec, najgorečnejši metelčičar, Josip Marn (1832-1893) iz Dragovškega, slovstveni zgodovinar, častnik kanonik, gimnazijski profesor, ustanovitelj in 30 let urejevalec Jezičnika, Franjo Marn (1946-1905) iz Dragovškega, prevajalec, profesor klasičnih jezikov, slovnicař, Davorin Hostnik (1853-1929) iz Podroja, slovaropisec, prevajalec, profesor klasičnih jezikov, graditelj kulturnih stikov med Slovenijo in Rusijo, dr. Franjo Rosina (1863-1924) iz Leskovic, odvetnik in politik, najtesnejši sodelavec generala Rudolfa Maistra, ki je z balkona Mariborske mestne hiše Maribor razglasil za slovensko last

Jožef Burger je bil rojen 31. marca 1800 v Krašnji pri Kamniku. V Ljubljani je obiskoval gimnazijo in licej, teološke študije je končal 1824. Med Burgerjevimi součenci jih je bilo več, ki so se že v višjih razredih zanimali za slovensko pesništvo. Najbolj znana sta France Prešeren in Anton Martin Slomšek. Verjetno pa je Burgerja v času njegovega šolanja najbolj zaznamoval Francišek Sefarin Metelko, po katerem se imenuje tudi črkopis metelčica.

»Zapored so prihajale šolske knjizice v novem črkopisu na svetlo. Vlada sama, kakor se kaže, je podpirala to početje in pripustila Metelčico v državne šole. Množili so se pisatelji in skerbeti jeli ne le za šolsko mladino, tudi za prosto ljudstvo, za narod slo-

venski. I temu naj se dajejo v roke podobne knjige, da se mu po njih, si mislijo, prikupi tudi popravljen pisava ter se tako vstanovi. Naj gorečnji med temi je bil J. Burger, duhovni vodnik v ljubljanski duhovščini. (Jezičnik IX, 31)

»Bukve g. Burgerja in veliko prevred ta svet zapustivšega Pekca so v prav lepi in čisti slovensčini pisane, in se tudi v svoji osegi sosebno priporočajo; marsikteri, ki so že veliko tacega brali, pravijo, de kaj bolje in lepše izdelanega v slovenskem, in tudi v nemškem jeziku, še niso najdlji, kakor je Razlaganje dopoldanje službe božje. Hvala, ki jo tukaj G. Burgerju, zgoraj g. Zalokarju in g. Potočniku po zasluženju njih lepega pisanja damo, tudi skorej vse druge pozneje pisatelje zadeva, kateri so se po teh ravnali« je zapisal Metelko v Pismenici. (Jezičnik IX, 32).

»Razlaganje dopoldanje službe božje«, ki jo je na svetlo dal v metelčici Jožef Burger je pohvalil tudi Anton Slomšek. V Jezičniku je ohranjeno tudi pismo A. Slomška, v katerem Burgerja opisuje »moj nekdanji častivredni součenc g. Burger« (Jezičnik IX, 16)

Jožef Burger je poleg šolskih in verskih knjig izdal tudi tri prevode vzgojnih povesti. Svoj delež ima tudi pri prevodu Sv. pisma. Ko je bila usoda metelči-

ce definitivno zapečaten, je Burger utihnil ter pozneje sodeloval le še pri Bleiweisovem Berilu II (1852) in pri Wolf-Cigaletoevem slovarju (1860). Zadnjič se je oglasil na 1. občnem zboru Slovenske matice 11. maja 1865.

Jožef Burger je bil imenovan za župnika in dekana v Šmartno leta 1836 in ostal do smrti 1870. Župnija oz. dekanija Šmartno je imela tedaj preko pet tisoč vernikov. Stara cerkev je bila za toliko vernikov odločno premajhna. Šmarčani so hrepeneli po novi cerkvi leta in leta. Z njimi pa je globoko čutil tudi njihov župnik in dekan Burger. »Skromen v svojih navadah in zasebnih potrebah si je prihranil lepo premoženje. Izvemši nekaj legatov sorodnikom poslom, ubožcem, cerkvi v Krašnji in oni na Bledu, je vse svoje premoženje v svoji oporoki volil za zgradbo nove, za župnijske primerne cerkve«, je zapisano v Zgodovinskih črticah o zgradbi in razvoju župno-dekanijske cerkve v Šmartnem pri Litiji, 1926. In še ena pomembna podrobnost. Dekan Burger je bil zavetnik in prijatelj Francea Adamiča, šmarskega učitelja, ki je veljal za enega najodličnejših in večjih učiteljev na Kranjskem.

Raziskovala in na svetlo postavila:
Magda Breznikar

Ali bodo pozabi iztrgane bukve šmarskega dekana Jožefa Burgerja in drugih rojakov prebudile v nas ponos, kako pomembni ljudje so živeli v teh krajih.

BEREMO ...

Desa Muck Anica in materinski dan

Desa Muck je trenutno najbolj priljubljena slovenska pisateljica. Proslavila se je s svojimi deli za mladino, kot je na primer zbirka Blazno resno o ..., Lažniva Suzi, Hči lune in drugimi. Poskusila se je tudi v pisanju za odrasle (roman Panika), zadnje čase pa ustvarja predvsem za mlajše otroke. Daleč najbolj znana in uspešna je zbirka njenih zgodb o osemletni navihanki Anici Pivnik, saj so jo mladi bralci že nekaj let zapored razglasili za svojo najljubšo knjigo. V zbirki je do sedaj izšlo devet naslovov.

Anica in materinski dan, prva iz zbirke, je prisrčna pripoved o deklci, ki se prvič v življenju zave, da mama ni samo »mama«, temveč tudi hodi v službo, pospravlja, kuha, pere ... Je skratka »nekaj najpomembnejšega na svetu«. Ravno zato se odloči, da ji bo za materinski dan kupila nekaj zares lepega. Ko ji prijatelj Jakob svetuje, naj ji pripravi še praznično kosilo, je načrt popoln. Vse gre kot po maslu, dokler ne napoči znameniti dan in so nenadoma vsa darila uničena, krompir trd, piščanec krvav in sladoled tekoč ... Anica je obupana in osramočena, mama pa je vseeno videti vesela. Le kdo bi si mislil, da so mamam veliko bolj všeč darila, ki prihajajo iz srca in jih narediš sam, kot pa tista kupljena?

Preprosta zgodba, ki nam prinaša spoznanje, da se ljubezni ne meri v kilogramih, je primerna za najmlajše osnovnošolce. Živahne ilustracije Ane Košir oživijo in popestrijo Aničine nezgode. Glede na to, da je marec mesec žensk, saj prinaša dan žena in materinski dan, pa nam knjizica lahko vsem da marsikatero idejo, kako razveseliti svoje najbližje. In prepričana sem, da bi bila vsaka mama vesela že samo prebrane zgodbe.

Nejka Omahen

Ob 8. marcu
dnevu žena,
iskreno čestitamo
našim bralkam.

Tudi na podružnični šoli v Štangarskih Poljanah se je vpisala nova generacija osnovnošolcev

Priprave na pričetek šolskega leta se za prvošolce in njihove starše verjetno pričnejo najkasneje z dnem, ko se pridejo vpisat v 1. razred. Letošnji vpis bodočih prvošolcev šmarske šole je potekal od 15. 2. 2006 do 17. 2. 2006.

Že nekaj let je v navadi, da delavke iz šolske svetovalne službe povabijo otroke na vpis v prostore tiste šole, ki jo bodo jeseni praviloma tudi obiskovali, saj živijo v njenem šolskem okolju.

Tako smo pri nas na dan vpisa, v sredo, 15. 2. 2006, med 8. in 10. uro odprli šolska vrata in vrata učilnic, da bi prijazno sprejeli malčke in jim pregledali morebitno tesnobo pred novim in neznanim. Učiteljica Petra Ivanušič, ki v letošnjem šolskem letu poučuje v oddelku 1. in 2. razreda, je vsakega otroka povabila med svoje učence ter ga vzpodbudila k risanju in igranju z ostalimi, nekateri – zlasti tisti, ki imajo tam starejšega bratca ali sestrico – pa so pokukali tudi v sosednjo učilnico, kjer je potekal pouk učencev 3. razreda 9-letke in 3. razreda 8-letke z učiteljico Alenko Kralj, ki je tedaj izvajala pouk skupaj s pedagoginjo Špelo Jerič. Medtem se je v pisarni pedagoginje Mojca Jurca pogovarjala s posameznim otrokom in njegovimi starši ter izpolnjevala predpisano dokumentacijo. Otrok je zapustil šolo z drobnim izdelkom, upam pa, da tudi

s prijetnimi vtisi.

Seveda nas, tako učitelje kot tudi starše, vsako leto zanima, koliko otrok bo jeseni na novo sedlo v šolske klopi. Ker letošnji vpisni postopek v tem trenutku uradno še ni zaključen, o številkah ne morem govoriti. Vseeno pa naj nanižam nekatere statistične zanimivosti. Matična knjiga, ki jo vodimo na podružnični šoli Štangarske Poljane od 1. septembra 1980, med drugim ponuja naslednje podatke:

- od šolskega leta 1980/81 do šolskega leta 2004/05 je bilo vpisanih 27 generacij otrok (v šolskem letu 2003/04 dve generaciji hkrati),
- najmanjše število otrok, ki so 1. septembra prestopili šolski prag, je bilo 1980., 1991. in 1996. leta – tedaj so se starejšim učencem pridružili le po 3 prvošolci,
- največje število otrok je prvič sedlo v šolske klopi leta 1997 in leta 2004 – bilo jih je po 13,
- dve generaciji otrok (skupaj 15 učencev) sta hkrati pričeli svoje šolanje v šolskem letu 2003/04 – prva generacija devetletkarjev in

zadnja generacija osemletkarjev,

- samostojen oddelek (in ne kombiniranega) so prvič (in do sedaj edinkrat) prvošolci obiskovali v šolskem letu 2004/05,
- povprečno število učencev, ki so v letih od 1980 do 2005 vsako leto na novo pričeli obiskovati podružnično šolo v Štangarskih Poljanah, je 7,5.

Če pomislim na obisk na naši šoli na vpisni dan, število prvošolcev jeseni zagotovo ne bo daleč od dolgoletnega povprečja.

Starše, ki so letos pripeljali svoje otroke na vpis, v okviru priprav na šolsko leto 2006/07 čakata še dva sestanka: eden bo splošnejši in bo predvidoma izveden v mesecu marcu na matični šoli za vse starše bodočih učencev 1. razreda, drugega pa za starše učencev, ki bodo obiskovali šolo v Štangarskih Poljanah, načrtujemo za mesec junij; na tem srečanju bomo učiteljice starše seznanile z nekaterimi podrobnostmi, specifičnimi za organizacijo pouka na naši šoli.

Alenka Kralj

Kulturno o kulturi

Februar je mesec, ko nam kultura postane blizu, bolj kot nam je sicer med letom.

1945. leta se je namreč predsedstvo slovenskega narodnoosvobodilnega sveta odločilo in 8. februar, obletnico Prešernove smrti, razglasilo za kulturni praznik slovenskega naroda.

Na šmarski osnovni šoli smo se na ta dan pripravljali že v mesecu januarju. Učenci so dobili naloge, rezultate pa prikazali na plakatih, ki so jih priložnostno razstavili v šolski avli. Seveda smo praznik, kot se za takšno priložnost spodobi, obeležili tudi s proslavo. A letos na nekoliko drugačen način.

Maja in Patrik, ki sta prireditev povezovala, sta med domiselnimi in izvirnimi pevskimi, plesnimi in recitatorskimi nastopi učencev razmišljala o širini pojma kultura. Spoznali smo, da nas na zavedni ali celo nezavedni ravni spremlja že od nekdanj. Bontona prehranjevanja in pitja nas starši učijo v ranem otroštvu, pa vendar se včasih zdi, da so nekateri preslišali te pomembne nasvete o kulturi primerne obnašanja. Spregovorili smo tudi o šegah in navadah, se spomnili pomembnejših praznikov ter se dotaknili tistega drobnega, a nadvse dragocenejšega koščka kulture – umetnosti. Poleg slikarske, glasbene, arhitekturne in ostalih vrst smo osrednjo pozornost namenili besedni umetnosti. Poet, ki je

slovenski jezik postavil na nivo, enakovreden ostalim evropskim jezikom, si je zaslužil posebne omembe. Navsezadnje nas še danes spremlja na vsakem koraku. Z državno himno, podoba na tisočaku, slastnimi Prešernovimi krogljicami, številnimi ulicami in ustanovami, poimenovanimi po njem, se Slovenci spominjamo umetnika, ki je bil v svojem času brez enakovrednega tekmeca. Prireditev smo zaključili v upanju, da nam je z njo uspelo razbiti mit, da je kultura zgolj nekaj resnega, dolgočasnega in nevsakdanjega. Le s široko odprtimi očmi moramo hoditi po svetu, pa nas bo umetnost gotovo nagovorila, ko nas bo pot vodila mimo gledališča, opere, galerije ali muzeja.

Simona Podlogar

Stopniščni vzpenjalnik

V Osnovni šoli Litija poleg programa devetletne šole v Podružnici s prilagojenim programom izvajajo prilagojen program z nižjim izobrazbenim standardom in poseben program vzgoje in izobraževanja. V njem se izobražuje petdeset otrok s posebnimi potrebami, od tega jih je vsako leto približno polovico iz občine Smartno.

V Osnovni šoli Litija pet učencev uporablja invalidski voziček. Do sedaj so jih delavci šol redno prenašali v različne prostore šole, kjer se odvijajo različne aktivnosti (knjižnica, računalnica, gospodinjstva in tehnična učilnica ...). Šola je sicer zelo lepa, ni pa prilagojena

za invalide. S pomočjo obeh občin so februarja letos kupili stopniščni vzpenjalnik, s katerim se bodo lahko gibalno ovirani učenci s pomočjo spremljevalca gibalno po šoli. Vzpenjalnik je uporaben za vse vrste vozičkov, to pa je pomembna pridobitev šole.

Marjeta Mlakar-Agrež

Utrinki s podružnične šole Primskovo

V okviru letnega delovnega načrta smo na podružnični šoli Primskovo izvedli v januarju in prvi polovici februarja nekaj zelo poučnih in zanimivih dejavnosti.

Kar dva lepa sončna zimska dneva smo izkoristili za športni dan. Za sankanje in igre na snegu smo letos pripravili proge na Poljanah. Na snegu smo si krepili moč, zdravje in doživljali prave zimske radosti, tudi ob pomoči nekaj staršev, kar je zelo spodbudno.

Za tehniški dan smo se popeljali na podružnično šolo Štangarske Poljane. Pod mentorstvom učiteljice Alenke Kralj so učenci spoznavali možnosti zbiranja in prenosa informacij nekoč in danes; poseben poudarek je bil seveda na sedanjosti. Učenci so izpolnili in natisnili pripravljen elektronski obrazec, sestavili intervju ter ga izvedli in samostojno posneli s pomočjo digitalne kamere, posnetek pa si ogledali na televizijskem sprejemniku. Ves čas so tudi fotografirali. Za zaključek so s pomočjo elektronske pošte poslali pozdrav na matično šolo, od koder jim je prijazno odgovorila tajnica, ga. Sil-

vana Slabe. Filmski posnetek in posnete fotografije so za spomin odnesli na svojo šolo, shranjene na CD-ju. Upamo, da si jih bomo lahko čim prej ogledali s pomočjo šolskega računalnika, na katerega še čakamo.

Sledil je kulturni dan Zaplešimo s plesno šolo. Plesni koraki, ritem, razvijanje poslušanja - vse to in ob zaključku še predstava. Dejavnost je vodila zunanja sodelavka Aleksandra Košir.

Vsi dnevi so bili skrbno načrtovani in uspešno realizirani. Učenci so ob prijetnem delu in ob strokovnem vodstvu bogatili in širili svoja znanja in spretnosti.

Marinka Vidgaj

»MNOGO JE LEPIH DEŽEL VSEPOVSOD, A NAJLEPŠA JE DEŽELA BRANJA ...«

Z več branja do več znanja

V šolskem letu 2005/06 izvajamo v 4.a razredu OŠ Smartno projekt z naslovom Z več branja do več znanja.

Projekt se izvaja od meseca oktobra do meseca maja, v njem pa sodelujejo vsi učenci, knjižničarka, učiteljica slovenščine s predmetne stopnje, logopedinja in razredničarka.

Naš glavni cilj je, da z ustreznimi nalogami odpravljamo bralno nepismenost. Z različnimi metodami in oblikami pomagamo učencem z bralnimi težavami. Učenci, ki te težave nimajo, pa razvijajo zanimanje za branje umetnostnih besedil in spremljanje proze. Svoje sposobnosti predstavljajo tudi najmlajšim.

Delo smo si razdelile po mesecih in po različnih področjih. Logopedinja skrbi

za sodelovanje s starši in pripravlja in pripravlja okrogle mize na temo branja, knjižničarka pripravlja bibliotekarske ure in poskrbi za literaturo, ki jo potrebujemo pri šolskem delu, učiteljica slovenščine je preverila bralne sposobnosti učencev, razredničarka pa koordinira celotno delo v razredu.

Tudi dejavnosti so potekale po mesecih. Najbolj odmevna sta bila mesec december in februar. V mesecu decembru smo pripravili pravljice minute, in sicer so učenci 4.a razreda brali pravljice mlajšim učencem od 1. do 3. razreda.

V mesecu februarju smo najmlajše obiskali z branjem poezije Otona Župančiča in Franceta Prešerna. Verjetno se še vsi spominjamo pesmi , kot so Len-

ka se šeta, metla pometa ... ali pa Diči, diči, diča, urno na konjiča ..., zato smo jih prebrali tudi najmlajšim.

Učenci zelo radi sodelujejo v »rubriki« Moj dan. Vsak torek eden izmed njih pripravi in prebere besedilo po lastni izbiri – kratko zgodbo, šalo, časopisni članek ipd.

Naše delo smo razširili tudi z branjem neumetnostnih besedil, predvsem poljudno-znanstvenih besedil. S tem smo poglobili naše znanje pri spoznavanju družbe, saj smo brskali po strokovni literaturi in iskali informacije o prebivalcih v prazgodovini.

Do konca projekta nas čaka še nekaj nalog, ki jih bomo skušali čimbolje opraviti. Sestavljali bomo pesmice in lepe misli o mamicah, pripravili prireditev za starše, se pogovarjali o maju, mesecu ljubezni, obiskali matično knjižnico v Litiji in še kaj.

Darja Gorše

ZGODBICA ZA KRATEK ČAS

Počitnice

V petek ob dvanajstih je Neža sedela na avtobusni postaji s svojima prijateljema Klaro in Rokom. Šole je bilo konec in čakal jih je teden dni zimski počitnik. To ni kar tako, sploh če si star sedem let, hodiš v drugi razred devetletke in nimaš nobene domače naloge. Neža je zamišljeno zagrizla v jabolko, ki ji ga je mama zavila za malico, pa ga je prej pozabila pojesti, in zazvonila z nogama.

»Ti, kaj pa mislita početi med počitnicami?« je vprašala prijateljca.

»Mi gremo smučat v Gorenjsko Goro,« se je hitro povzela Klara in dvignila nosek. Dobro je namreč vedela, da bo Rok ostal doma, Neža pa verjetno sploh ni znala smučati, neroda, kakršna je bila.

»Kakšno Gorenjsko Goro, Kranjska Gora se reče,« je zarenčal Rok, ki je Klari na tihem zelo zavidal komplet novih rdečih smučk. »Še tega ne veš; kaj se potem važiš.«

»Ja, pa vem,« je posmrkala Klara. »Nesramnež!«

»Smučanje je tako in tako brez veze,« je, ne da bi se zmenil zanjo, nadaljeval Rok. »Vsaj v tej tvoji Kranjski Gori. Doma je veliko bolje. Naš hrib je lepo poteptan in ko me oči prime za palice ter povleče, sva na vrhu veliko hitreje kot vsaka vlečnica! Poleg tega pa ne morem nikamor, tudi če bi hotel, ker bova z mami šivala kostum za maskare.«

»Res; kaj pa boš?« se je z zanimanjem prebudila iz razmišljanja Neža.

»Superman! Vse sem si že zamislil. Našel sem staro pižamo modre barve, ki mi je že malo premajhna, pa rdeče hlačke. Mami pa mi bo naredila tako dolgo in veliko ogrinjalo, da bom lahko skoraj zares letel!« Vstal je in pomahal z rokama, da bi si ga lahko dobro predstavljali. »Čisto pravi superman bom, bosta videli! Če vaju bodo preganjali parkeljni, me samo pokličita in vaju bom rešil!«

»Mene že ne bo reševal superman v modri pižami in rdečih spodnjih hlačah,« se je namrdnila Klara. »Pa še princeska bom in vsi vedo, da so princeske najbolj pridne in lepe na svetu.

Parkeljni se mi sploh ne bodo upali približati.« V to sicer ni bila čisto prepričana, ampak pred Rokom se je morala pretvarjati, da je pogumna.

»Tebe nitk ne bi hotel rešiti,« ji je zarusil Rok in se obrnil stran od nje. »Kaj boš pa ti, Neža?«

»Mama je rekla, da bom letos morala biti kar starejša sestra,« je počasi rekla Neža. »Drugi teden gremo v porodnišnico in bomo domov pripeljali dojenčka. Zato mama ne bo imela časa, da bi mi izdelala kostum. Prvič v življenju bom starejša sestra. Verjetno ni tako težko, kaj?«

Rok in Klara sta molčala, ker se jima sanjalo ni, kako je biti starejša sestra. Ampak zvenelo je kar imenitno. Imeti doma takšnega majhnega roza dojenčka, s katerim se lahko igraš. Nenadoma se Klari njeno smučanje v Gorenjski Gori ni zdelo več tako zanimivo, Rok pa je pomislil, da bo na svoj seznam reševanja vpisal tudi dojenčke. Neža je samo zavzdihnila. Ni bila čisto prepričana, da je pripravljena postati starejša sestra. Če ne drugega, pa bodo te zimske počitnice vsaj nekaj posebnega.

Nejka Omahen

INTERVJU

Gorazd Žuzek

Šport, predvsem pa roketmet, je bil hočeš nočeš v Šmartnem vedno kulturna zadeva. Skoraj vsi mladci so se nekoč podili z žogo v rokah po asfaltne igrišču za osnovno šolo ter iz pionirskih, mladinskih in kasneje članskih vrst uživali svojih pet minut slave na tujem, predvsem pa domačem igrišču, ko jim je zagrizena navijaška množica ljubiteljev tega športa navijala z betonskih stopnic, za katere so mnogi napak menili, da si zaslužijo ime tribune. In ker je "prevečkrat deževalo", se je roketmet za nekatere preselil v zgolj šolske telovadnice, za srečne klube v prave dvorane, za nekatere pa celo kam drugam... A ljudje, ki so z njim ostali zastrupljeni za celo življenje, so celo svoje vsakodnevno delo posvetili njemu. No, mogoče ne samo njemu. A športu vsekakor. Resda jih ne vidimo v prvem planu dogajanj na samem tekmovanju, a so nesporno prepotrebni del celotne ekipe kakor tudi posameznika. Postanejo torej samoumevni v vsakdanu vrhunškega športnika. Eden takšnih je tudi Gorazd Žuzek, ki se poklicno ukvarja s športno masažo in pripravo vrhunskih športnikov.

S katerimi reprezentancami sodeluješ in kakšno zadolžitev imaš pri njih?

Trenutno sodelujem z moško roketmetno reprezentanco Slovenije in kajak kanu reprezentanco na mirnih in divjih vodah. Pri obeh reprezentancah opravljam delo reprezentančnega maserja.

Torej roketmet. Priprava roketmetašev na trening se verjetno razlikuje od priprave na samo tekmo?

Za lažje razumevanje ti opišem tipičen delovni dan, ki vsebuje trening. Klasika je seveda vstajanje in zajtrk. Po njem pa priprava igralcev. Krajšim masažam in bandažiranju (zaščita sklepov stopala, z samolepilnimi ovoji) sledi dveurni trening, po njem kosilo in ponovno masaže ali saniranje poškodb. Popoldne ponovno trening, ter po večerji ponovitev dopoldanske procedure z masažami, sanacijo poškodb... Vse do poznih večernih ur. Na dan same tekme, pa je dopoldne zgolj enourni lažji trening, masaž je manj, saj se le te pred tekmo praviloma ne opravljajo. Po kosilu sledi sproščujoč počitek ter po njem odhod na samo tekmo. Po njej je večerja ali pa "banket", nato pa se nadaljuje moje delo s športniki do zgodnjih jutranjih ur, odvisno seveda od tega, koliko so igralci "zdelani".

Kako pa s kamusti in kajakaši?

Sreča je, da je tekmovalcev pri tej reprezentanci bistveno manj, največ 8 do 10. Medtem ko jih je pri roketmetu od 16 do 18. Drugače pa je pristop in način dela z njimi zelo podoben kot z roketmetaši in se v bistvu ne razlikuje prav veliko, razen seveda v količini "obdelovancev" (Smeh)

Tvoja prisotnost na tekmovanju oziroma sami tekmi je nesporno potrebna.

Potreben sem zlasti takrat, kadar nastopijo poškodbe pri igralcih. Manjše se trudim odpraviti že med samo tekmo, tako da jo igralec lahko nadaljuje. Pri večjih pa je na žalost potrebna bolj strokovna medicinska pomoč reprezentančnega zdravnika. A teh si seveda nihče ne želi.

Kje opravljaš svoje delo med pripravami oz. samim tekmovanjem?

Različno. Med pripravami v hotelski sobi, med treningi in na sami tekmi pa navadno v garderobi, ki je v dvorani.

Z državnimi reprezentancami si prepotoval dobršen del sveta ter se udeležil pomembnih tekmovanj. Tako evropskih kot svetovnih. Krona vsega so seveda Olimpijske igre.

Res je. Začetek mojega sodelovanja z roketmetno reprezentanco Slovenije sega v leto 2003, ko me je takratni selektor prof. Markovič vzel s seboj na svetovno roketmetno prvenstvo, ki je bilo na Portugalskem. Leto kasneje pa sem se z slovensko kajak reprezentanco udeležil Olimpijskih iger v Grčiji (Atene). Lani sem bil s taisto reprezentanco na svetovnem prvenstvu v Avstraliji. Sledilo je evropsko in svetovno prvenstvo za "mirnovodaše" (Poznan - Poljska in Zagreb - Hrvaška). Pa ponovno z roketmetno reprezentanco na mediteranske igre v Španijo. Vmes je bilo še šest tekem svetovnega pokala za kajak ter nekaj roketmetnih turnirjev. Letošnje leto se mi je začelo z evropskim prvenstvom za roketmetaše v Švici, čez dva meseca pa se začne še kajakaška sezona.

Torej lahko pričakujemo, da ti je pri tako velikem imenu športnikov, s katerimi sodeluješ, kakšno še posebej simpatično?

Oh, veliko jih je. Ampak nekaj posebnega je bilo srečanje s sicer na Jamajki rojeno Merylin Otey, ki pa sedaj nastopa za našo atletsko reprezentanco, v Atenah na Olimpijskih igrah. Glede na to, kaj pomeni njeno ime v svetovni atletiki, je navkljub svoji športni veličini v pogovoru z menoj delovala družabno in preprosto. Brez vzvišenosti ali prevzetnosti. Res prijeno kramljanje v sicer takratni "pasji" vročini, ki je vladala tisto poletje v Atenah.

Tvoj prosti čas na velikih tekmovanjih. Ali je ali ga ni?

Torej nekaj se ga najde. Navadno ga sicer poskušam izkoristiti za počitek, a sem bolj zvedave narave in rad razisku-

jem mesta in kraje, v katerih sem, ter jih skušam čimbolj spoznati. V Atenah na OI sem bil dva meseca, tako da sem jih lahko dodobra spoznal. Podobno je bilo tudi v Avstraliji, kjer sem bil mesec in pol. Tudi tam se je našlo kar nekaj prostega časa za ogled znamenitosti. Predvsem avstralske pokrajine ter samega mesta Sidney.

Je pa res, da mi prosti čas najbolj zapolnejo trenutki, ki me osebno bogatijo in se mi trajno ohranijo v spomin. Recimo sodelovati na odprtju olimpijskih iger, ali pa upoštevanje cestno-prometnih predpisov v Avstraliji in voziti po levi strani ceste (verjemite, da kaj hitro nastanejo problemi), ter se družiti z za nas nevsakdanjimi živalmi, kot so kengurji ali kakaduji.

Kakor si omenil, si bil letos januarja z roketmetno reprezentanco že na evropskem prvenstvu v Švici?

Nedolgo nazaj sem se vrnil od tam. Na žalost z igro kot reprezentanca nismo izpolnili pričakovane uvrstitve, a ostali vtisi so drugače lepi. Organizacija prvenstva je bila na dokaj visokem nivoju, tako da ni bilo nikakršnih obrobnih zapletov glede komunikacij, prevozov, nastanitve, počutja ... Glede na to, da je bil urnik samega tekmovanja in moje delovne obveznosti precej gost, mi ni ostalo skoraj nič časa za kakršno koli turistično "raziskovanje" Švice. Pa tudi zabave ali kakršno koli nočno življenje je pri njih bolj redko, saj so za naše pojmovanje bolj resni in zadržani ljudje. In še to, življenje pri njih je drago.

Če bi reprezentanca v ekipnih športih, s katero sodeluješ, dobila medaljo, ali bi jo dobil tudi ti?

Bi. (Smeh). Pri ekipnih športih da, pri individualnih ne. Po svoje je škoda, da nismo svetovni ali olimpijski prvaki. Tako bi ti lahko pokazal medaljo. Priznam pa, da so navadno to zelo lepa odličja.

Tvoje razmišljanje o sodelovanju in delu z reprezentancami za naprej?

Z roketmetno reprezentanco Slovenije bom sodeloval najmanj do svetovnega prvenstva v Nemčiji 2007. S kajakaši pa imam pogodbo do leta 2012, ko bodo Olimpijske igre v Londonu. Marca letos odhajam na 7. dnevni delovni obisk v Španijo, kamor me je povabil roketmetni igralec Barcelone Luka Žvižej. Tam bom lahko videl, kako opravljajo delo maserja oni, v takšnem klubskem gigantu, kot je Barcelona. Sam se nameravam namreč s to dejavnostjo ukvarjati, dokler bo le mogoče. Imam pa željo, da bi za dve do tri sezone odšel v tujino ter s tem še dopolnil svoje znanje in izkušnje.

J.Vozel

Članska ekipa zaključila prvi del tekmovanja

V Rokometnem društvu Šmartno 99 se pripravljajo in tudi že tekmujejo v zaključnih bojih v vseh selekcijah.

Članska ekipa je končala prvi del in se s 4. mestom uvrstila v zaključek tekmovanja. V končnico pa žal niso prenesli nič točk, saj so izgubili vse tekme z ekipami, ki so uvrščene na prva tri mesta v skupini. Kadeti in starejši dečki že tekmujejo v polfinalnih ligah, tja so se uvrstile tudi starejše deklice. Mlajši dečki in kadetinje pa bodo odigrali nekaj turnirjev za razvrstitev od 16. mesta navzdol.

Športna dvorana v Litiji je v začetku spomladanskega dela postregla s prvim derbijem med Šmartnom in Radečami. Zmagali so z golom razlike slavili gostje (27:28). Radečani so se v Litiji namučili precej bolj, kot so mislili, ekipi RD Šmartna 99 pa vse čestitke za borbeno in srčno igro.

Zadnja tekma članov na Ptuj ni odločala o končnem vrstnem redu, vendar so se Šmarčani na tekmo kljub temu dobro pripravili in jo odigrali v visokem ritmu. Tekma se je končala v korist Šmartna: MRK Drava Ptuj - RD Šmartno 99; 24:42 (9:22). Debi v članskem dresu je na tej tekmi doživel Dejan Berglez, ki se je žal v istem dnevu poškodoval na kadetski tekmi v Celju, kljub temu je izkoristil strel s sedmih metrov, ter tako dosegel svoj prvi zadetek za člansko ekipo v svoji roketmetni karieri.

Članska ekipa pričinja končnico s prvouvrščeno ekipo zahoda RD Alpes Železniki, ki ima le en poraz v dosedanjih tekmah, Šmarčani pa obljublajo boj za zmago na vsaki tekmi, saj želijo popraviti vtis zadnjih treh domačih tekem, kjer so zabeležili tri poraze.

Kadeti so z zadnjima dvema tekmama nadaljevali tekmovanje v polfinalu. V prvi tekmi je bilo Grosuplje daleč premočno za slabo predstavo kadetov. Tekmo so izgubili z rezultatom 14:41.

Na drugi tekmi pa so Celjani opravičili vlogo favoritov za naslov državnega prvaka in visoko premagali Šmarčane. Končni izid: RK Celje Pivovarna Laško - RD Šmartno 99; 48:21 (24:11). Starejši dečki so prav tako v polfinalni tekmi gostili ekipo iz Grosuplja. Prva zmaga po štirih zaporednih porazih v polfinalni skupini pa bo ekipi vlila novih moči za prihodnje tekme. Rezultat srečanja: RD Šmartno 99 - RK Pekarina Grosuplje; 26:24 (15:13)

Kadetinje so s tekmo proti ekipi RK Vita Center Naklo zaključile prvi del tekmovanja. Rezultat: RD Šmartno 99 - RK Vita Center Naklo: 21:36 (12:16).

V mesecu februarju je v športni dvorani v Litiji potekalo četrtfinalno tekmovanje državnega prvenstva OŠ v roketmetu. Ekipa OŠ Šmartno pri Litiji je pod vodstvom RD Šmartno 99 osvojila prvo mesto na turnirju in se tako uvrstila v polfinale, kar je zelo lep uspeh, saj imajo možnost uvrstitve med štiri najboljše šole v Sloveniji.

Tekoče rezultate in razpored nadaljnega tekmovanja si lahko ogledate na prenovljeni strani društva www.rd-smartno99.org. Vabimo Vas, da si ogledate domače tekme v športni dvorani v Litiji in spodbujate naše roketmetaše in roketmetašice na najboljši način.

RD Šmartno 99!

Novice iz ŠD Dolina

V športnorekreacijskem centru Reka smo v januarju in začetku februarja omogočili smučanje našim najmlajšim. Tako smo že tretje leto zapored izvedli tekmo v veleslalomu, ki je bila v nedeljo, 29.1.2006. Ker so bili otroci navdušeni nad tekmovanjem, smo naslednjo nedeljo, 5.2.2006, izvedli še tekmo v smučarskih skokih. Rezultate tekem si lahko preberete na naši spletni strani www.sddolina.com. Rekreacija naših članov v zimskih mesecih poteka trikrat tedensko na dveh različnih lokacijah, in sicer v telovadnici OŠ Šmarin in v dvorani Gimnazije Litija. V letu 2006 imamo velike načrte tudi z dodatno posodobitvijo našega SRC Reka. Že sedaj pa vas vabimo, da se med letom udeležite odprtih prvenstev v malem nogometu na travi, malem nogometu na asfaltu, odbojki na mivki in prvomajskih, poletnih in jesenskih prireditvah.

Tomaž Rozina

Vabljeni ste, da svoje prispevke v elektronski obliki pošljite vključno do 19. MARCA 2006

na naslov: Glasilo Martinov glas, p.p. 14, 1270 Litija
ali po e-pošti: martinov.glas@preprinta.si

Tekstovni prispevki naj bodo dostavljeni v word.doc obliki.
Fotografije v .jpg ali .tiff (300 dpi) formatu, logotipi in simboli pa v formatu .ai ali .cdr.

OBJAVE - OGLASI!

Členjene bralke in bralce obveščamo, da lahko svoje oglase, osmrtnice, zahvale ali spomine objavljajo tudi v glasilu Martinov glas.

Cenik zakupa oglasnega prostora:

Naslovnica: 1 cm² (barvno) 300 SIT + DDV. Notranja stran: 1 cm² (barvno) 150 SIT + DDV.
V primeru zakupa oglasnega prostora za daljše obdobje, nudimo popust.

Naročila in informacije na tel./faks: (01) 899 02 82

